

egy csipeszt az operált hasába. Minden gyilkos azt mondhatná, hogy ő már ötszáz, sőt ötszáz ezer emberrel is találkozott s éppen ez a legelső eset, hogy valakit meggyilkolt. Az sem lehet a felelet, hogy nem bizonyos, vajjon a csipesz ölte-e meg az asszonyt. A fára kötött hullával szemben nem lehet arra hivatkozni, hogy talán vízbefulladás okozta halálát. Itt csak egy felelet van: „A csipeszt én felejtettem ott, vannak enyhítő körülményeim, szakértők meg fognak engem érteni, megcsipett ez egyszer a kigyó s ezentúl a gyiktól is félni fogok, jövőre jobban vigyázok a csipeszekre is, de a baj megtörtént és viselem következményeit!” Nincs más felelet. A szegedi asszony ettől sem fog feltámadni, de a professzor ur eljárása legalább férfias lesz. Az a keretelő nyilatkozat azonban siránkozó is, cinikus is. Mert micsoda beszéd az, hogy ötszáz esetben legalább csipeszt nem felejtett a megoperáltak testében? A csipeszfelejtőket nem szokták egyetemi katedrára ültetni. A leghiresebb professzor se menthet meg mindenkit, de csipeszt viszont senkinek sem felejt a hasában. Ez a professzor pedig katedrán ül és ezer meg ezer leendő orvost köteles arra a vigyázatra figyelmeztetni, melyet maga nem alkalmazott. És micsoda férfiatlan dolog egyszerűen a később kezelő orvosokra hárítani a felelősséget, mikor ott volt a sebben a csipesz? A szegedi doktor nem vigyázott. De hát az egyetemi tanár ur vigyázatlanságának ott van a megfogható bizonyítéka s ha a tanár ur nem lett volna vigyázatlan, az a vidéki doktorka nem is jut abba a helyzetbe, hogy vigyázatlan vagy akár ügyetlen legyen. Az ilyen védekezés végén azt se csodálnók, ha a tanár ur a halottat is vádolná, mert

hiszen elsikkasztotta egy csipeszét. Másokat vádolva védekezni sok vádolttnak szabad, de a professzor urnak nem. Ő ott felejtette a csipeszt, meg is találták a szegedi asszony hasában — a csipesz pedig úgy vádol, hogy az mindjárt itélet is. A professzor ur legfőlegb appellálhat, mert vannak enyhítő körülményei. De ilyen védekezés után már az enyhítő körülményekben se igen lehet hinni...

BELFÖLD

Tallán miniszter utja. Szolyváról jelentik, hogy Tallán Béla földmivélségi miniszter ma reggel indult el Volocról, ahol az éjjelt töltötte. A vidék küldöttségét ott Nedeczey János országgyűlési képviselő vezette a miniszter elé. A miniszter legelőször Alsóveleczkére ment, ahol az állami havasi mintagazdaságot tekintette meg. A kirendeltség épületének udvarán Halakovits Bertalan görög katolikus esperes hosszabb lelkes beszédben üdvözölte a minisztert, aki örömet fejezte ki a fölött, hogy az akció működését megkezdették. A miniszter ezután az állami tehenészetet, tejgazdaságot, munkásképzőiskolát, sertésenyészetet, szövetkezetet és a rak-tárakat szemlélte meg és délután az akció eredeti kiindulási pontjára, Szolyvára ment. Utközben Dombostelke községben Natolga Mihály lel-kész fogadta a minisztert szép beszéddel. A miniszter délután 5 órakor ért Szolyvára, hol hasonlóan több intézményt, többek között az állami nagy faiskolát szemlélte meg. A szolyvai látogatás után Jobszty Gyula alispán a vármegye köszönetét tolmácsolta nagy közönség előtt a miniszternek, aki örömet fejezte ki a látottak fölött s kérte a közönség további támogatását. A miniszter még gróf Schönborn Károlyt látogatta meg beregvári kastélyában, ahonnan Budapestre utazott.

Beszámoló. Holló Lajos, a félegyházai kerület országgyűlési képviselője vasárnap beszámoló beszédet mondott Félegyházán. Holló hosszabb beszédben vázolta a lefolyt politikai küzdelmek és válságok kését, majd az ellenzék jövő feladatairól szolt érdeklődés mellett.

Tenörja talán nem olyan fényes, nem olyan meleg, mint azoké, akik Budapest közönségének tetszeni szoktak, de izlése és muzikalitása kifogástalan, felfogása és játéka előkelő. Grünig, akit tíz évvel ezelőtt hallottam a bayreuthi színpadon Tannhaeuser szerepében, nem volt jobb Mátaynál. Gulbranson, a mély kedélyű norvég énekesnő, aki csak Bayreuthban énekel, külső megjelenésével már nem kélt illuziót bennünk, de csodálatosan érti Wagnert és alakítása, deklamációja sokszor fenségesen szép. Ha külseje arányban állna lelkének a nagy kvalitásaival, tökéletes Brünhild lehetne. Fleischer-Edel asszony is a legjobb, legnemesebb énekesnők közül való. Erzsébetje ideális magaslaton áll.

Mondják továbbá, hogy nemesak a legkiválóbb énekesek kerültek mostanában az ünnepi előadások, hanem a legkiválóbb karnagyok is szívesen lemondanak arról a kitüntetésről, hogy a világ minden tájékáról összedetett bayreuthi zenekart vezessék. Mottl, Weingarner, Fischer a müncheni Prinz Regent-színházhoz, Bayreuth veszedelmes konkurrenséhez pártoltak át. Nikisch Arthur ugyanott dirigál. Mahler Gusztáv, aki többször elmegy Kölnbe, hogy ott a Gürzenich-koncerteken közreműködjék, évek óta nem fordul meg a Festspielhaus tájékán. Strauss Rikárdnak szintén nyoma veszett Bayreuthban. Magyarátal azt hozzák föl, hogy a nagy karmesterek önére nem tűri a Wagner-család fenhőjázó magaviselét. Természetük nem veszi be, hogy a Wahnfried-villában alátvalói hódolattal udvaroljunk. A halott Wagner nagysága előtt mely

tisztelettel hajtanak fejet, de az élő Wagnerek előtt, akik kevélyebbek és rártatóbbak magánál Wagner Rikárdnál, tömjént gyújtani nem hajlandók.

Igazuk van-e a beavatottaknak, akik ezeket híresztelik, nem tudom. Nekem is vad természetem van és mindenféle udvarlásnak, mindenféle spanyol és bizanci etikettnek ellensége vagyok. A Wahnfried-villában csakis a halott Wagner-nél tettem látogatást, Wagner Rikárd borostyánal befuttatott sirjánál, némán és egyedül. Ismétlem: a beavatottak állítását hitelesen ellenőrizni nem tudom. De az a száraz tény, hogy Európa nagy karmesterei csakugyan távol maradnak egy idő óta Bayreuthtól: a beavatottaknak látszik igazat adni. Annyi bizonyos, hogy a hírneves dirigensek közül az idén csak Richter János, néhai hazánkia (jelenleg osztrák honpolgár) szerepelt Bayreuthban, aki hübb maradt Wagneréhez, mint Magyarországhoz. Hans Richter az idén — feleségével és bájos leányai-val együtt — ott nyaralt a Festspielhaus közelében és az első ciklusban a Nibelung-tetralógiát dirigálta, szokott nagy művészetével, szuverén kezének a tökéletes biztonságával. Másodizban a tetralógiát már nem ő, hanem Beidler Gusztáv vezette, egy nagyon kedves és szimpatikus ur, aki egyelőre csak arról nevezetes, hogy veje Wagner Cosimának. (Bülow egyik leányát vette feleségül.) Olyan anyós, mint Wagner Rikárdné, nem megvetendő művészi kvalifikáció. Mindamellett a nyájas Beidler Gusztáv még messze áll attól, hogy Bayreuthban a kiváló karnagyok hiányát

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, szeptember 14.

Mukden előtt csend honol. A hadműveletekben beállt szünetet az is jellemzi, hogy a táviró hadieseményekről szóló jelentések helyett kölesönös rekriminációkba bocsátkozik az ellenség visszaélései és kihágásai felett. Az oroszokat azzal vádolják, hogy dum-dum-lövegeket használnak, az angol, indiai és dél-afrikai háborúból ismert találmányt. A liaojangi tüzetek és magánlakások fosztogatásában egyaránt vétkes a japán, az orosz és a khinai. Fosztogatásokat természetesen mentegetni nem lehet, de ha ezeket katonák gyilkos csaták után onnan szedik a sokáig nélkülözött eleséget, ahol éppen rátalálnak, ezért senkitem itélheti el őket. Kevesébb igazolható Liaojang fosztogatása a khinai csapatok és khinai polgári elemek által. Ezek nem jöttek a háborúból és nem cheztek.

Zajosabb az élet Port-Arthur körül. A japánok egybehangzó jelentések szerint nagy döntő támadásra készülnek a vár ellen. A várat még szeptemberben be akarják venni. Nogi tábornok egyelőre a Port-Arthur északkeleti sarkában emelkedő két magaslatot akarja elfoglalni, hogy onnan aztán végképp hatalmába kerithesse az Icsán-erődöt. Ha a sáncokat és erődöket összelövéldözték, védőpajzsok és homokzsákok segítségével megvetik lábukat és aztán megkezdődik a döntő rohamtámadás Port-Arthur ellen. Nogi serege állítólag 80.000 emberből áll, de jóharmadrészét teherhordó khinaiak alkotják.

A vert hadsereg.

Páris, szeptember 14.

Magántávíratok hozzák hírül Mukdenből, hogy Kuropatkin Mukden mellett csapatszemet tartott serege felett. Ki volt adva a parancs, hogy a csapatok olyan képtel ruhában és olyan állapotban taroloznak kivonulni, mint ahogy a liaojangi csata után voltak. Kuropatkin meggyőződést akar szerezni arról, hogy mennyi felszerelésre és

pótolhassa. Ugyanezt kell mondanom Balling Mihályról is, aki dr. Muckkal váltakozott a földalatti orkeszter élén, amikor Parsifal volt soron. Sőt maga dr. Muck sem az a nagyszabású művész, az a magasán járó szellem, aki Wagner rendkívüli géniuszának a méltó tolmácsa lehetne. Mind a kettőnél jóval értékesebb és érdekesebb a fiatal Wagner Siegfried, aki az idén Tannhaeuser tanította be. Jung Siegfried nemcsak a zenekart dirigálta erős becsavágygal, helyenkint nagyon szellemesen, hanem a színpad elrendezése, az új kiállítás és a scenikai hatások dolgában is meglepő jelet adta fantáziájának és organizáló-tehetségének.

A bayreuthi fanatikuskok lenező mosolylyal fogadnak minden ellenvetést, minden jóakaró kifogást és kevély meggyőződéssel beszélnek a hagyományok mindenható hatalmáról. A mester alapvető utasítási nyomán kialakult tradíció — szerintük — annyira hatalmas, hogy voltaképpen nem kellene se tulságosan kiváló közreműködők a színpadon, se tulságosan kiváló karmesterek a zenekarban. Ez a megállapodott tradíció a saját erejével viszi az előadásokat. Az ünnepi játékok szinte maguktól mennek tovább.

Ezzel szemben a tapasztalás egyebet bizonyít. A tapasztalás azt bizonyítja, hogy nagy tragédiák, nagy zenedrámák megkövetelik a kiváló előadókat, különben nincs megfelelő hatás, nem érezzük a kompozíció nagyságát, fenségét. Alantabb mozgó polgári színművek, színpadi zsaner-rajzok előadását a kisebb erők mintaszerűen

ruházatra van szüksége seregének, hogy jelentést tegyen arról Pétervárra. A csapat-szemléhez fotografusokat is engedték, de a fényképeket nem szabad nyilvánosságra hozni. A zászlóaljak úgy vonultak ki, mint ahányan maradtak egy-egy zászlóaljaban a csata után. Erről is személyesen akart meggyőződni *Kuro-patkin*. A könnyű sebesülteket szintén a szemlére hocsátották az orvosok. Az elvonulás nem parádés lépésben, hanem közönséges menet-lésben történt. A szemle után sok altisztet és közlegényt tüntetett ki *Kuropatkin*.

London, szeptember 14.

Szeptember 6-án és 7-én 40.000 orosz állt arra készen, hogy Mukdenből elinduljon *Karbin* felé. Ugy látszik, hogy az oroszok nem szándékoznak Mukdent komolyan tartani.

Port-Arthur ostroma.

Pétervár, szeptember 14.

(Hivatalos.) *Stössel* tábornoknak *Miklós* cárhoz augusztus 28-ikán intézett távirata jelenti:

Tegnap reggel 3 órakor a japánok heves zivataros esőben megtámadták baloldali állásunkat, még pedig a *Kudian*-csan erődöt és hegyet. A támadás minden ponton visszaveretett. Veszteségeink jelentéktelenek voltak. Három katona elesett, két tiszt és 98 katona megsebesült. Az összes sebesülteket elvittük és jó ápolás alatt vannak. A japánok holttesteit a mi csapatunk eltemeték, de az ellenség megnehezítte ezt a munkát, amennyiben a *vöröskereszt* lobogói alatt kiküldött egészségügyi katonákra lövöldöznek.

Stössel tábornok e hó 2-ikéről ezt táviratozta:

Ma éjjel az ellenség ágyutüzeléssel egyidejűleg támadta a Magas-hegyet és a Hosszu-hegyet, valamint a közelben lévő erődítményeket. Felderítő csapatunk idején észrevettek az ellenséges elővéd láncát és úgy ezek ellen, mint az ellenséges ítegek ellen megkezdtek a tüzelést. Egy ellenséges oszlop, mely az elővéd mögött nyomult elő, *levegő aknákra jutott, amelyek automatikusan felrobbantak. Sok japán a levegőbe röpült. Egy óra alatt a támadás vissza volt verte.* Veszteségeink jelentéktelenek voltak, egy tiszt és 7 ember megsebesült.

Mit mond Oyama?

London, szeptember 14.

Tiencinből jelentik: *Oyama* tábornagy *Liaojangban* a következőket jelentette ki:

kicsiszolt összjátéka tökéletessé teheti, de a közönséges legelőkétebb összjátéka sem elegendő ott, ahol az alakok mértéke tulmely az átlagos emberin; ahol a szerző a maga hőseit, óriásait és félistéit a fenség régióiba emelte; ahol rendkívüli erőt, nagyságot, majestást kell átérzetetni a közönséggel. Wagneri zenedrámánál az összjáték csak akkor lebilincselő, ha a kiváló közreműködők egész gárdája áll a színpad minden pontján. Közönségszebb fajtájú, derék karmester nem büvöli ki Wagner szellemét a partitúrából. A partitúra mesés kineését csak a kiváló karmester varázsszeje tárja föl. A wagneri polifónia buja színpompájában, tragikus szépségeiben csak akkor gyönyörködhetünk, ha kiváló karmester szólaltatja meg a zenekart. Csak elsőrangú karmesterek kongeniális szelleme képes kiemelni a zenei gondolatok nagyszerű plasztikáját.

Ezek a tapasztalás bebizonyított igazságai. És Bayreuthban a fonnyadás, a hanyatlás jelei azért mutatkoznak, mert ott ezeket az igazságokat lenézik. Ott a vezetők szuverének és csalhatatlanok. Ott a magától működő tradíció szentes eserejt úgy hirdetik, mint egy dogmát.

A *Wahnfried* kertjében állandóan fölkeszozott sir mindenesetre hatalmas bástyája, szilárd erőssége Bayreuthnak. De a követelő élet, a rohanó haladás, a viruló fejlődés erősebb egy sirnál, — még akkor is, ha ebben Wagner *Rikárd* esztjei porladoznak.

— *Kuropatkin* nagyon szívós ugyan, de helyzete kétségbejött és az orosz főhadvezér eljátszotta játékát. Oroszország akár-mekkora tömegeket szállíthat a harcra, de Japán mindig még egyszer annyi hadtestet és jobb csapatokat, sokkal rövidebb idő alatt állíthat ki.

A japánok vesztesége.

London, szeptember 14.

A *Daily Telegraph* tudósítója, aki eddig a japán főhadiszálláson tartózkodott, azt jelenti Tiencinből, hogy a japánok *Liaojang* mellett szenvedett veszteségeiket nyilván nagyon alacsonyan vallották be. Inkább 30.000, mint 17.000 embert veszítettek. A levelező hozzáteszi, hogy semmiféle bizonyíték nincs arra, hogy az oroszok dum-dum-töltényeket használtak volna.

Linevics tábornok akeiója.

Pétervár, szeptember 14.

Azt a hírt, hogy *Linevics* tábornok 50.000 főnyi sereggel Korea északi partvidékén nyomul előre s *Kurokit* hátra akarja támadni, a vezérkar megcáfolja.

A japánok Kamcsatkában.

Petropavlovszk, szeptember 14.

Május 23-dika óta *Kamcsatka* folyóinak torkolataiban japán vitorláshajók jelentkeznek. *Junius* közepén a keleti szigeten fekvő *Navino* és *Maligino* kikötőkben *Gundusi* japán hadnagy szállott partra 150 tartalékos tengerészszel és ágyúkkal. A japánok kifosztották a községeket, elhízték lakosaikat és proklamációkat terjesztettek, melyekben megparancsolták, hogy Japánország uralmát ismerjék el. *Jasinóban* egy kápolna tetején kitétték a japán lobogót és falragaszokon hírdült adták, hogy ez a terület most már Japánország és aki ezt el nem ismeri, azt megölik. *Junius* 30-ikán *Petropavlovszk*ból egy vellelenül ott tartózkodó vitorláshajót *Schab* alhadnagy vezetése alatt 100 főnyi miliciával küldtek *Jasinóba* és *Bolserjesz*kől egy 100 főnyi osztály ment ugyanoda szárazföldi uton egy altiszt vezetésével. *Julius* 26-án a két osztály *Jasino* közelében egyesült, megverték a japánokat és elfoglalták vezetőjüket, *Bunci* hadnagyot. Mi egy halottat és négy sebesültet veszítettünk, a japánok tizenhét halottat. Sok sebesültet magunkkal vitték. A zászlót és a falragaszt eltávolították. Az oroszok elhamvasztották öt japán vitorlás hajót és összesen 70 japánt öltek meg.

Alexejev lemondásának híre.

Páris, szeptember 14.

Pétervári jelentés szerint ott az a hír van elterjedve, hogy *Alexejev* tengernagy a cárnak beadta lemondását a keletázsiai fő-kormányzóságról. A cár a lemondás ügyében még nem döntött. Az *Echo de Paris* levele őt jelenti Pétervárról: A cár környezetében nem adnak hitelt annak a hírnök, mely *Alexejev* helytartó visszalépéséről szól. *Alexejev* bizonyára csak akkor fog Pétervárra visszatérni, ha *Kuropatkin* tábornok kénytelen volna *Karbin*-t visszavonulni, mert akkor csakugyan lehetetlennek tartják, hogy *Alexejev* *Irkuckban* rendezhetné be főhadiszállását.

A japánok készülődése.

London, szeptember 14.

Japánból nagy csapaterősítéseket, sok lovat és löszert küldenek *Liaojangba*. A japán csapatok a *Liao*-folyó mentén *Sinminting*ig az összes kerületeket megszállva tartják. A csunguzok, kik a kínai katonákkal fraternizálnak, szervezett csapattesteiket egy északon végrehajtandó nagy hadműveletre gyűjtik össze. Több különítményük az oroszokat *Niucsvangtól* északra nyugtalanítja. Minden jel arra vall, hogy a csunguzok *Mukdentől* északra esínyt terveznek. A *Daily Telegraph* levelezője azt hiszi, hogy *Oku*, *Nodzu* és *Kuroki* seregei tíz mértföld széles arconalban, a nyílt sík-

ságon *Mukden felé* akarnak előrenyomulni. A három japán sereg nem fog külön operálni, hogy veszedelembe ne jusson. Az orosz lovasságtól a japánok nem félnek s ez okból elhatározták, hogy nyílt síkon fogják az oroszokat megtámadni. A bennszülött mandsurok a legutóbbi harcok alatt követték a csapatokat és még a tűzvonalhoz is közelítettek, hogy löszert lopjanak és a csata után az orosz és japán halottakat ruháiktól megfoszszák.

London, szeptember 14.

*Tokió*ból táviratozzák, hogy az önkéntes hajóraj alakítása elhatározott dolog. A flotta egy részét japán hajógyárak fogják építeni, legnagyobb részét azonban külföldön fogják összevásárolni.

A japán kormány nagy gondot okoz az a kérdés, hogy mivel foglalkoztassa az orosz hadifoglyokat, akiknek száma 3000. Ellátásuk eddig egy milliónál többbe került.

A balti flotta.

London, szeptember 14.

Mai pétervári jelentések azt mondják, hogy a balti flotta, mikor néhány napja *Kronstadtba* elindult, nem ment *Kelet-Ázsiába*, hanem csak hosszabb próbautazásokat tesz.

Más jelentés szerint a keleti tengeri hajóraj elindulását a legutolsó percben több napra elhalasztották. Ez állítólag azért történt, mert bizonyos hírek a harcsterről elmaradtak. A flotta, mielőtt *Kelet-Ázsiába* megy, hosszabb ideig *Revalban* fog tartózkodni.

Tenger alatt járó naszádok.

London, szeptember 14.

A japán kormány Észak-Amerikában egészen titokban tengeralatti naszádotakat engedlen meg. A megrendelt naszádok számát még nem tudják. A naszádok hatvan láb hosszúak és tizenegy láb szélesek és öránként tizennyolc csomót haladnak; huszonnégy óráig tudnak a víz alatt maradni. A japánok egy-egy naszádért 35.000 fontot fizetnek.

A francia kulturharo. Combes miniszter

elnök *Auxerre* városában azt mondotta, hogy a szentszék rendszeresen kijátszotta a konkordátumot s hogy így saját maga okozta első-sorban, hogy az egyháznak az államtól való szétválasztása küszöbön áll. *X. Pius* pápa a napokban fogadta a francia katolikus munkások 15.000 főnyi záradék-seregét és *Germain toulouse-i* érsek üdvözlötekre felelve, válaszolt *Combes* miniszterelnöknek. Beszédének idevonatkozó része így szól:

Mint utódja Franciaország azon fiainak, kik a szentszékkel szemben hűségeselek, az egyház fejével szemben pedig aldozatképesek voltak s kik az igazság érdekében mindig fegyvert ragadtak, nem fogtok a hagyományokhoz hűlenek lenni. A jelenkor nehézségei és bajai között, melyek töleket nagy áldozatokat követelnek, gondoljátok meg, hogy midőn az igazságért síkra szálltok, hazatökért is küzdötök. A történelem erre bőven szolgáltat bizonyítékokat: midőn Franciaország dicsősége fényével az egész világot beárasztotta, midőn gyermekeit a békének tiszta örömeivel boldogította, midőn magasan ragyogott Franciaországban az egyháznak, a pápának teki tölve. A pápaság zászlaja alatt vonult fel Franciaország a küzdelem terére s a pápaság égíse alatt gyakorolta Franciaország jótékony befolyását az egész világra. Az egyház mindig boldog volt, midőn legkedvesebb leányának dicsőségét előmozdithatta. Szükséges, kedves fiam, nektek itt ezeket ismételni? S a hazatok iránti szeretet a történelem után is változatlanul lakozik szívünkben s hazatökért a jövőben is mindent meg fogunk tenni, még akkor is, ha érte szenvedés, üldözés lesz osztályrésztünk. A multak eseményein okulva, a jelen veszedelmeiről fel-

világosítva s különösen a hit szavaitól lelkesedve, ragaszkodtak az egyházhoz és a szentszékhez, mert csak így fogják elnyerhetni az igazi boldogságot. Ezáltal fogtak hazafokra áldást hozni s ezáltal fogtak kevésbé szomorú és izgalmas idöket hazátok s az egész egyház számára előkészíteni.

HIREK

Budapest, szeptember 14.

BUDAPESTI NAPLÓ. Szeptember 15-én új előfzetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfzetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

A porosz kultuszminiszter Budapestén. Dr. Studt porosz kultuszminiszter ma Budapestre érkezett és dr. Berzevicsy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter társaságában megtekintette a délután folyamán a parlament palotáját, a II. sebészeti klinikát és az iparművészeti múzeumot. A porosz államférfi, aki holnap folytatja látogatásait, mindenütt kifejezést adott nagy tetszésének.

Báró Forster Gyula. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Forster Gyula miniszteri tanácsost, a Földhitelintézet igazgatóját bárói rangra emelte s neki, valamint törvényes utódainak az örökös főrendiházi tagságot s pusztakéri előnévvel való nemességet adományozta. Forster Gyula már régóta közéletünk ama jelesei közé tartozik, akiket zajtalan, de áldásos munkásságuk közepette is tisztelettel övez ezéles körök szeretete és elismerése. A művészet, a kultúra és a jótkönység terén egyaránt vezető helyen munkálkodik és nevét elválaszthatatlanná tette mindattól, ami nálunk a műemlékek megőrzése és restaurálása körül történt. Ennek érdekében irodalmilag is érdemes tevékenységet fejt ki, a külföldön is növelve a magyar kultúra tiszteletét.

Forster Gyula nyug. miniszteri tanácsos. A Magyar Földhitelintézet igazgatója 1849-ban született Esztergomban. A gimnáziumot Esztergomban, a jogot Budapesten végezte; pár évig bővíttette ismeretét a párisi egyetemen s 1872-ben ügyvédi oklevelet nyert. Ugyanabban az évben a közoktatásügyi minisztériumban fogalmazóvá, 1883-ban pedig tanácsossá nevezték ki. 1887 óta a Földhitelintézet igazgatója. Hivatalos pályáján is sokat foglalkozott az irodalommal és a képzőművészetek történetével. Tudományos működésének súlypontja a műemlékek országos bizottságára esik. A magyar archeológia történetében nevezetes Forsternek *Ingo műemlékek* című műve, melynek nyomán megindult a már-már veszendőbe ment magyar műemlékek restaurálása. 1891-ben az Akadémia archeológiai bizottságában választotta meg s később az Akadémia tiszteleti tagja lett. Forster a magyar közéletben ritka tevékenységű férfi; tagja a vallás- és tanulmányi alap ellenőrző bizottságának, másodelnöke az országos képzőművészeti tanácsnak, tagja a nemzeti múzeumi tanácsnak s a múzeumok és könyvtárak országos tanácsának. Forster Gyula és neje, *Luzsenbacher Erzsébet* emberbaráti intézményekre és művészeti célokra már körülbelül kétszáz ezer korona alapítványt tett s így az új báró a közjótékonyk terén is kiváló érdemeket szerzett. Sokoldalú tevékenységéért gyakran érte enár királyi kitüntetés; 1896-ban a Lipót-renddel, 1898-ban a Szent István-renddel tüntette ki a király, tulajdonosa azokivül több külföldi rendeknek is. Az új bárónak négy fia van; a legidősebb Gyula, a pótvérári osztrák-magyar nagykövetségnél attasé, a másik Pál, konzul Sidneyben, Ausztráliában, harmadik fia végzett jogász és a negyedik egyetemi hallgató. A kitüntetett férfinél ma egymást érték a tisztelgő küldött-ségek.

A szerb koronázás. Belgrádból táviratozzák, hogy Olaszország, Oroszország, Francia- és Görögország a beigrádi követek által fogják magukat képviseltetni a koronázáson. A többi államoktól még nem jött válasz. Valószínű, hogy azok sem fognak külön képviselőket küldeni a koronázásra, hanem követeket fogják utasítani, hogy jelenjenek meg az ünnepe-

Lotz Károly állapota. Lotz Károly állapota tegnap óta nem változott. A beteg kissé jobbkedvű s ma rövid ideig elbeszélgetett dr. Hausmann Alajos műegyetemi rektorral.

A hannoverai királyság feltámasztása. Egy hannoverai újság megint arról ír, hogy a német császár ki akar békülni a cumberlandi herceggel és visszaadja a welf családnak a hannoverai királyságot, amely 1866 óta Poroszországhoz tartozik. Az idézett lap szerint a tárgyalásokat nagy buzgalommal folytatják s így nem lehetetlen, hogy a pár évvel ezelőtt megszüntetett hannoverai királyság a közel jövőben új életre kél. A hannoverai királyságot 1866. szeptember 20-án szüntették meg. V. György királynak, a mostani cumberlandi herceg atyjának elűzésével, s három nap múlva Hannoverát bekebelezte Poroszország területébe. V. György király ugyanis az 1866-iki háborúban Ausztria pártjára állott s ezért Poroszország neki is megüzente a háborút, amelyben le is verte. A trónvesztes család azóta Gmundenben lakik.

Uj magyar nemcs. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Szirmai Oszkárnak, a fiamei közoktatásügyi gyár igazgatójának és törvényes utódainak, a közgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül nagysárosi előnévvel a magyar nemességet adományozta. A jól megérdemelt kitüntetés széles körben nagy örömmel fogadják. Szirmai egyszerű hivatalnokból küzdött fel magát vezetői állásra, amelyet mindenkor a legkitünőbbben töltött be. Tanulmányai befejeztével a Magyar Általános Hitelbank kötelékébe lépett, kiváló szaktudása révén csakhamar helyettes igazgató lett, majd umei közoktatásügyi gyár igazgatója.

Bismarck Herbert halódik. Berlinből jelentik, hogy Bismarck Herbert herceg állapota igen rosszra fordult. A herceg májrákban szenved. Fájdalmát morfiumbefeeskendezéssel enyhítik s ezért sokat alszik. A beteg ereje rohamosan hanyatlis s környezete minden pillanatban várja halálát. A család tagjai mind együtt vannak.

Tallián miniszter és az agg piarista. A földművelésügyi miniszter legutóbbi máramarosi utja alkalmával kedves jelenet folyt le a vármegyeházi díszteremben, ahol a bemutatások voltak. Megjelent ugyanis a fogadásra a 92 éves Kustár Ignác kegyesrendi vicerekor is. A miniszter, amint meglátta, barátságosan kezét megszorítva így szól:

— Kedves professzor ur! Emlékszik-e még a régi tanítványára?

— Jól emlékszem jeles tanítványomra!

— A szegedi konviktusban sok vesződséget volt velünk, a fiatal vér ki-kitört.

— Az életkégy a fiatalkorban meghozza a komolyságot a férfikorban — mondá az agg piarista.

— Oh, hagyja fel professzor ur, én sem voltam különb a Deákné vásznánál; volt baja velem is, fogadja gondos felügyeletét most is köszönetem.

A miniszter azután azt kérdezte, megismerte volna-e az utcán? — Meg! A gyermek arevonásából rá lehet ismerni a megváltozott férfiarera is!

Kustár Ignác, a 92 éves piarista vicerekor most is órákig sétál és botját sem használja a járásánál.

A magyar kereskedők meghívása. Belgrádból jelentik: A szerb kereskedelmi csarnok legutóbbi ülésében elhatározta, hogy négytagú küldöttséggel fogja meghívni a magyar kereskedőket, hogy a szerb kereskedők látogatását Belgrádban viszonozzák. A küldöttséget Horvath magyar kereskedelmi miniszteri szaktudósító fogja vezetni. A küldöttség pénteken érkezik Budapestre.

A műegyetem megnyitása. Pénteken lesz a József-műegyetem ünnepes megnyitása, az előadások a rektor eddigi rendelkezései szerint 19-én, hétfőn kezdődnek. A zsidó vallású hallgatók közül néhányan küldöttségileg kerik meg a rektort, hogy az előadások megkezdését, a zsidó ünnepre való tekintettel, halasztza keddre.

Japán foglyok Oroszországban.

Az első japán fogoly-szállítmány mostanában érkezett meg Oroszországba. Az orosz lapok hasábos tudósításokban írják le azokat a megható jeleneteket, amelyek a japán foglyok fogadtatásánál lejátszódnak. A foglyok legnagyobb része tengerész, akiket a vladivosztoiki hadihajók fogtak el. Köztük van huszonnyolc japán tiszt is. Ezekre menő főmeg várja a foglyokat. De a nagy főmegben a gyűlöletnek vagy ellenséges érzületnek egyetlen szikráját sem lehet észrevenni. Az arcokon jóindulatú kíváncsiság ül és a legkiváncsiabbak az aszszonyok, akik mosolyogva fogadják a japánok köszöntését.

— Anato Sakimato! (Jó napot), — kiáltják a foglyok s az oroszok szívvelyesen köszöntik őket. A tiszték, ha foglyok is, csak tiszték maradnak. Meghódoltak ugyan, de azért hódítani akarnak s nem egy szerelmi idill szövődik köztük és az orosz nők között. Az orosz parasztek azonban csodálkoznak az idegeneken.

— Milyen apró emberké! — mondják s ahogy sem értik, hogy ezek a törpék verik meg az óriásokat.

Magyar képviselők Amerikában.

New-Yorkból jelentik a Pol. Ért.-nek: E hó 5-ikén folyt le a Grand Central Palaceban a magyar vendégek tiszteletére rendezett fényes ünnepség az amerikai magyarok lelkes részvétele mellett. Ez alkalommal New-Yorknak ezt a legszebb palotáját gyönyörűen felhőgőzták magyar és amerikai zászlókkal. Már a reggeli órákban sűrűn gyülekeztek az amerikai magyarok a nagyteremben, melyet az ünnepély megnyitására teljesen elfoglaltak. Gróf Apponyi Albertért küldöttség ment és midőn Desseloffy Arisztid magyar-osztrák főkonzullal megérkezett, zajos ovációban lett része. A három egyesített magyar zenekar a Rákóczi-indulót játszotta, utána pedig az amerikai néphimnusz.

Ezután az összes fogadóbizottságok elnöke, Agoston Gábor szép beszédben üdvözölte a magyar képviselőket, köszönetet mondva nekik azért, hogy magyar testvéreiket felkeresték. Kovács Kálmán lelkész tolmácsolta az amerikai magyarok érzelmeit a magyar haza iránt; majd Blau Vilmos az amerikai magyar republikánus klub elnöke hangsúlyozta szép beszédben, hogy az amerikai magyar származású honpolgárok ma is lelkesednek Magyarorszáért. Gróf Apponyi Albert angol nyelven kezdte beszédét, köszönetet mondva a fényes fogadtatásért. Majd magyarul folytatva, örömet fejezte ki, hogy megismerhette azt a földet, ahol ötven év előtt oly lelkesen és oly nagy vendégzerettel fogadták Kossuth Lajost, Barabás Béla és Hock János nagy tetszéssel fogadták beszédben fejtegették, hogy a magyar hazafiság és az amerikai honpolgárság összeférnek. Még több felszólalás után az ünnepélyt Agoston Gábor elnök lelkes hangú beszéddel rekesztette be. — A magyar csoport tagjait Newyorkban tartózkodásuk alatt mindennél igen szívesen fogadták. A csoport elnökét gróf Apponyi Alberttel Roosevelt köztársasági elnök villásreggelire hívta meg. St.-Louisba e hó 7-ikén érkeztek s az interparlamentaris konferencia tanácskozásainak befejezése után megkezdik körutazásukat az Egyesült Államokban, melynek több nevezetes pontját fogják felkeresni. A körutazás e hó 25-én ér véget.

Gróf Tisza István túzkára. A nagy-kövésii erdő komoly tüzveszedelemben forogott. Az erdőben, amely gróf Tisza István tulajdona, háborítatlanul járhatnak-kelhetnek a kirándulók, sokan ebédet is főztek ott s valószínűleg így származott a tűz. Estefel felverte a környéket a rénhír: Eg a nagy-kövésii erdő! A *Mária-re-melo* felé eső rész tényleg lángokban állott. A tűzet a környék lakossága hamar lokalizálta, úgy hogy e révén gróf Tisza Istvánnak nem esett jelentékeny kára, bár egy jókora darab, nem egészen egy hold, mégis elpusztult a kies erdőből.

Csaló tanuló. A rendőrség nyomozza Pataki (Auerbach) Vilmos 18 éves tanuló, aki tegnap beállított Spitzer Miksa Károly-körúti ékszerész boltjába s azzal az ürügygel, hogy az edesapja születésnapjára akar egy gyűrűt venni, Spitzertől, aki a családnak régi ismerőse, elkért öt darab 600 koronás gyűrűt, mely majd megmutatja az apjának, s a gyűrűkkel megszökött. Az ékszerész fejjelentést tett a fiatalember ellen s most a rendőrség nyomozza a szökevényt.

— **Mikes Kelemen emléke.** Ezelőtt nyolc esztendővel alakult meg a Mikes Kelemen-emlékbizottság Zagonban. A bizottság célja, hogy emléket állítson Rákóczi hűségének kísérőjének, a magyar elbeszélő stílus uttorójának. Az agitáció eddig jobbra a tanulóitjúság körében talált erősebb visszhangra és gyűjtések, ünnepek eredményeképpen ma körülbelül tízezer korona áll a bizottság rendelkezésére. Ez az összeg azonban kevés, mert az emlék felállításán kívül, renoválni is akarják Mikes szülőházában romjait is. A bizottság most a kegyeleltelen cél érdekében a közönség adakozásához folyamodik.

— **A bécsi sajtókongresszus.** Bécsből táviratozzák, hogy a sajtókongresszus ma délelőtti folytatva tanácskozásait. Elfogadott határozatai közül kiemelkedők azok amelyek a sajtó-táviratok díjának és a hírlapok tarifájának leszállítását kívánják.

A délutáni ülésen *Heinmann-Savino* (Antwerpen) a napi-sajtó indexének megalkotásáról referált és utalt e feladat nehézségére. Hosszabb vita után elfogadtak egy közvetítő indítványt, mely szerint a kongresszus elfogadta az index eszméjét és áttér a napirendre. A svéd *Janson* jelentést tett a távirati ügynökségeknél keresztülvendő javításokról, melyek abban állnak, hogy gondosan vezetett listákat készítsenek mindazokról az újságírókról, akik a külföldi sajtó kiszolgálására ajánlkoznak. Erről az indítványról is élénken vitakoztak. Végül elfogadták az előadó indítványát, hogy az ügyet a legközelebbi értekezlet napirendjére tűzik ki.

A sajtókongresszus német képviselőit ma délelőtti fogadta gróf *Wedel* nagykövet a német nagykövetségen, gróf *Wedel* a delegátusokhoz beszédet intézett, melyben örömeinek adott kifejezést, hogy a megbízottakat Bécsben üdvözölheti, a németekkel oly szoros baráti viszonyban álló és a németek által is oly nagyrabecsült és szeretett uralkodó által kormányzott Ausztriában.

— **A vérhaj gyógyítása.** *Berlinből* táviratozza tudósítónk, hogy *Geri* francia orvos, akinek *Champagne* nevű kollégájával együtt állítólag sikerült a vérhaj bacillussal felfedezni és abból kultúrákat tenyésztetni, ma a dermatológiai kongresszus kétszáz tagja előtt bemutatta felfedezését, amely a tudós-körökben nagy feltűnést kelt, annál is inkább, mert a dermatológiai kongresszus első napján szóba került ez a felfedezés s azt lehetetlennek mondták. Nem is engedték meg *Geri*-nek, hogy a nyilvános kongresszuson tartsa meg bemutató előadását.

— **Bizonyítvány.** Hansról, a tudós német paripáról kiderült, hogy nem szédülő, hanem tudós. Erről a körülményről a következő bizonyítvány tanuskodik:

Bizonyítvány. Alulírott bizottság, megvizsgálta *Hansot*, Osten ur lovát s egyhangulag kijelenti, hogy *Hans* mutatványiban minden néven nevezendő szédülés teljesen ki van zárva s hogy ezek a képességek, amelyek által *Hans* kitűnt, semmiféle relációban nincsenek azokkal a dresszúrákkal, amelyeket e téren használni szoktak.

Busch cirkuszigazgató, *Stumpf*, a fiziológiai intézet tanára, *Suermondt*, az akadémia tagja. Utóirat: A bizottság azt ajánlja, hogy *Hans* tudományosan vizsgáltsásk meg.

— **Adomány a mentőknek.** Gróf *Andrássy* Sándor ma atyjának a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület néhai elnökeinek, gróf *Andrássy* Aladárnak hagyatékából újolag 10.705 korona harminchárom fillérnyi összeget adományozott a mentőegyesületnek.

— **Németek és szlovének.** *Laibachból* táviratozzák: A *Carniola* német szünidei egyesület alapító-ünnepe alkalmából a szlovének tegnapelőtt jelentéktelen tüntetéseket rendeztek a kaszinó előtt. Tegnap a tüntetések a déli és államvasúti pályaudvaron ismétlődtek, amikor a *Carniola* tagjai kirándulásra indultak. Este a déli pályaudvaron ismét nagy tömeg gyülekezett össze, mert háromnegyed kilenc órára várták a kirándult diákok visszatérését. Bár a kirándulók az esti vonattal nem tértek vissza, mégis váratlan incidens történt. Egy *Matitsch* Raoul nevű

kadétiskolai növendékét, aki hozzátartozóival a pályaudvar vendéglőjében vacsorált, súlyosan megsebesítették. A sebesült eszméletlen állapotban anyja lakására szállították. A *Carniola* kirándulói reggel fél négy órakor tértek haza, de ekkor a déli és államvasúti pályaudvarok már csendőrség és városi rendőrség tartotta megszállva. Az érkezőket rendőrök és csendőrök kísérték lakásukra.

— **Háboru a csipesz körül.** A hírhedtté vált csipesz ügye gyönyörűen fejlődik. Az ügy elérkezett immár ahhoz a ponthoz, ahol a nyilatkozatok és ellennyilatkozatok burjánoznak. Az orvosok kiállnak véres boncolókatjaikban a portájuk elé és hangos gyalázatokkal akarják csúffá tenni egymást. *Dollinger* tanár, a csunya ügy törvényes apja, ma újra nyilatkozik. Előkelő orrhangon próbálja leinteni azokat, akik már napok óta alkalmatlankodnak neki azzal, hogy újabb felvilágosításokat nyújtsanak abban az ügyben, amelyre vonatkozólag előzőleg már nyilatkoztak. Ebben a nyilatkozatában közli dr. *Balassa* Béla bácsföldvári községi orvos levelét, melyet az *Dollinger* asszisztenséhez, dr. *Zimmermann* Károlyhoz intéz. Ez a levél véren, gennyen, beleken, a hasban való találmára való vagdalkozásokon keresztül vezetve az olvasót, végre odalyukad ki, hogy a szerencsétlen asszonyt dr. *Eisenstein* szegedi kórházi orvos gyilkolta meg. Elmondja aztán *Balassa* doktor ur, hogy utóbb borzasztó lelkiismereti furdalásokat érzett, mert nem akadályozta meg erővel kollégája esztelen vagdalkozásait. Ez a levél most döntő argumentumként szerepel *Dollinger* tanár nyilatkozatában, aki ismételten kijelenti, hogy nem az asszony hasában felejtett csipesz okozta a halált s hogy hírlapi polémiába nem bocsátkozva, nyugodtan várja az ügy hivatalos lebonyolítását. Dícséretére legyen mondván a tanár urnak, ebben a rettenetes ügyben végre egy okos elhatározás. Ezt kellett volna rögtön tennie. Vagy vállalja a felelősséget önként, vagy megvárja a hivatalos vizsgálat eredményét, amely bizonyára igazságot hoz ebbe az ügybe. De egy ideges és elegáns mozdulattal magáról minden felelősséget lerázná, azt szó nélkül egy más orvost nyakába akasztani s brüszk hangon csöndet parancsolni azok között, akik egy embertársuk életéről vonják felelősségre a tanár urat, ez legalább is méltatlan a tanár ur kitűnő híréhez. Lám, ez a makaesség mit eredményezett? Hajbakaptak az orvosok, ütök, verik, vadolják egymást a piacon, elarasztyják a lapokat rémes nyilatkozataikkal, amelyeknek borzalma tultesz minden rémregényen. Milyen képe legyen ezek után a szegény emberi-ségnek a kórháztól és főképpen az operáló orvosoktól? Mikor az ügyben legautentikusabbak megszárosoknak, gyilkosoknak, hóhérokknak mondják egymást? Ki az a bátor ember ezek után, aki egy fogát is ki meri húzatni? Nem kell-e jogosan attól tartania, hogy a fogorvos szó nélkül a torkában felejtje a fogóját? És mindennekfelett azok a betegek, akiknek élete egy operációtól függ, mernek-e a kés alá fekélni vagy hozzátartozóik próbálják-e őket meggyőzni a műtét feltétlen szükségességéről? Ez a borzasztó eset, amelynek még ezer ilyen kérdése van, *Dollinger* tanár műve. Az ő rideg viselkedése vitte ily messzire a dolgot. A többi orvos urak pedig jól teszik, ha szintén követik *Dollinger* tanár elhatározását, hogy tudniillik nem tömik agyon az újságokat hullaszagu nyilatkozatokkal. Ezek a cinikus hangok ugyanis igen megmérgezték már a közönség hangulatát s vak rettegéssel plántáltak tele lelkét minden iránt, ami a csipeszek családjához tartozik.

— **Hítséggyilkos miniszteri titkár.** *Rómából* jelentik: *Castellamare Adriaticóban* letartóztatták *Roncagli*-t, a királyi ház minisztériumának titkárját, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy feleségét megmérgezte.

— **A Kóburg-birtokok bérbeadása.** É hónap elején nagy családi tanácskozás volt *Kóburgban* arról, miként lehetne *Lujza hercegnő* adósságait rendezni. *Kóburg Fülöp* herceg még öt évvel ezelőtt hatmillió korona kölcsönt vett fel összes uradalmaira, hogy törleszzen neje adósságait. Akkor ugy volt, hogy bérbeadja rengeteg birtokait, de erről később a családtagok érdekében lemondott. Most mint *Bécsből* jelentik, *Kóburg Fülöp* egyik magyarországi kastélyát, valószínűleg a balogvárit bocsátja *Lujza hercegnő* rendelkezésére. Ez a kastély remek nyelvenhold angol park közepén áll s igen hasonlít a királyi schönbrunni kastélyára. A kétemeletes kastélyban harmincegy szoba van s e szobákban messé antik burtorzat. A hozzátartozó roppant kiterjedésű erdőket és vasgyárakat nem lehet bérbeadni, mert hitbizományt képeznek. Szakszerű kezeléssel ezek hatszáz ezer korona jövedelmét hajtának.

— **Az egyetemi leckeönyvek aláírása.** A budapesti tudományegyetem új rektora, dr. *Demkó* György ma rendeletet bocsátott ki, amelyben az egyetemen előforduló visszaélések kiküszöbölésére erőlyes intézkedéseket tesz. A rendelet a következő:

Sajnosan tapasztaltam, hogy az egyetemi hallgatóság egy része leckeönyvének aláírását a tanulmányi és fegyelmi szabályzat határozott rendelkezése ellenére másokra bizza és ezáltal bizonyítékát szolgáltatja annak, hogy az előadók látogatása nélkül igyekszik minősítést szerezni. De egyuttal vétkes gondatlanságot is követ el, amiódön ily fontos okmányoknak hivatalban egyének kezeire bízásával köztörvényileg és büntethető visszaélésekre ad alkalmat. E fegyelmemellenes eszelekményektől atyai jó indulattal óva intem az egyetem polgárságát s a legkomolyabban figyelmeztetem a tanulmányi és fegyelmi szabályzat szerint követendő eljárás pontos betartására, a beiratkozásnál és tanúsításoknál a személyes jelentkezések el nem mulasztására és különösen arra, hogy leckeönyveiket aláírását végett se tanulóírásaikra, se az egyetemi alkalmazottakra, se más egyénekre ne bizzák, sem ilyenmő megbízást el ne fogadjanak, mert különben előforduló visszaélések esetében a teljes felelősséget kell viselniök. Az egyetemi alkalmazottaknak (tisztviselők, altisztek és szolgák) a legnyomatékosabban meghagyom, hogy egyetemi hallgatóktól és szigorlóktól rendes (hivatalos) beiratkozások és tanúsítások alkalmával, mint minden egyéb hivatalos ténykedésüknél hivatalvesztés terhe alatt el ne fogadjanak. Aki e rendeleter megszegi, ha mindjárt csak oly módon is, hogy bármely egyetemi alkalmazott vétkes eszelekedetét, noha tudomására jött, a fegyelmi hatóságnak azonnal fel nem jelenti, szigorú büntetésre tarthat számot. Az egyetem érdeke és az egyetemi személyzet becsülete egyaránt megkívánja, hogy az ilyen visszaéléseknek gyökereit utjárt vágjuk, ami csak úgy érhető el, ha minden ilyen vétkes eszelekményt, mihelyt tudomásukra jő, az egyetem fegyelmi hatóságának (rektor) kivétel nélkül fejteltik.

— **Chimay hercegné a szinpadon.** A cigányprimás szerelmes hercegnője, aki nemrégiben faképnél hagyta hű barátját egy *Ricciardo* nevű ur keiséért, most ismét beszélget magárról. Orfeuménekésző lesz belőle. Amerikában fog fellépni *Ward Klára* néven, ugyanott, ahol mint egy dollár- királyi lánya, körülrajongott hivat egykor az aranyifjúságnak. Negyven hétre szerződött el, hetenként 4000 korona tiszteletdíjért. *Chimay* hercegné már a jövő hónapban megkezdí működését.

— **Kitüntetett lovasrendőr.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Gáspári Imre* budapesti lovasrendőr-örmeistere, nyugalmazása alkalmából, buzgó szolgálata elismeréséül, a koronás csúszterdemkeresztet adományozta.

— **A kannibálok áldozatai.** A *Daily Telegraph* liverpooli tudósítója jelenti, hogy az *Uj-Guinea* partján hajótörést szenvedett *Heckbarth* hajó legénységéből 8 ember valószínűleg a kannibálok áldozata lett. Hét más matróz megmenekült.

— **Nyomorék gyermekekért.** A Nyomorék Gyermekek Otthonában szeptember végén lesz a felvétel. A megüresedett helyekre pályázhatnak valláskülönbőség nélkül szegénysorsú iskolaköteles figyermek, hülyék, siketnémák és vakok kivételével. Jelentkezni az Otthon telepén, VII., Hungária-ut 20. szám alatt.

5 frtért

szétküld vidékre utánvétellel az „Országos PosztóKiviteléi Áruház” Bpest, Rottenbiller-u. 4B. I. em. egy őszi férföltönyre 3 mtr. finom fekete, sötétkék, barna vagy szürke posztót, vagy kamgarn szövetet.

— **Protestáns Irodalmi Társaság.** Ujvidékről táviratozták: A magyar protestáns irodalmi társaság vándorgyűlése ma kezdődött. A reggeli vonattal ideérkeztek *Hegedűs Sándor*, *Zsilinszky Mihály*, *Antal Gábor* püspök, *Szöts Farkas* a társaság titkára, *Baksay Sándor* püspök, *Bedőházy János* és *Rohonyi Gyula* országgyűlési képviselők s a társaság számos tagja. A vendégeket *Péter Pál* főispán és *Szalay Lajos* polgármester fogadták, mire *Hegedűs Sándor* válaszában hangsúlyozta, hogy a mai nap egyáltalán nem politikai tünemény, mint azt egyesek gondolják. A társaság eddig csak folyóiratokban, most azonban először is hirdetni akarja célját minden politikai tendencia nélkül. A közgyűlés a város háza dísztermében délután 5 órakor kezdődött. *Antal Gábor* püspök egyházi elnök beszéde után *Péter Pál* főispán a helybeli református, *Ringhofer* törvényszéki elnök az ág. ev. egyház nevében üdvözölte az egybegyűlteket, mire *Zsilinszky Mihály* államtitkár köszönetét fejezte ki a testvérekezetnek. *Antal Gábor* püspök bejelent, hogy *Gyurátz Ferenc* ág. ev. püspök a társaság eddigi elnöke ez állásáról lemondott. Ezután felolvasások következtek. Elnökké *Zelenka Pál* püspököt választották meg, mire a fővárosi és vidéki választmányt egészítették ki.

— **Kitüntetett magyar művész.** Berlinből táviratozták, hogy a nagy berlini múkiállítás alkalmából *Poll Hugó* budapesti festő a kis arany-művészerméket kapta.

— **Boda Istvánt nyugdíjazták.** Pár nap mulva lesz egy esztendeje annak, hogy a József-körút 14. számú ház lépcsőházában egy ember megtámadta és baltával leütötte *Boda István* pénzeslevélhordós tászkáját az abban lévő pénzzel együtt elrabolta. A levélhordó sebesülése olyan súlyos volt, hogy ennek folytán hónapokig fektült a kórházban élet-halál között s bár felgyógyult is, nem lesz egészséges soha. Most a merénylet után egy évvel *Boda István* kérvényt adott be, amelyben nyugdíjaztatását kérte. Ebben a kérvényben a szerencsétlen ember a következőket írja:

Nagyon szerettem volna még szolgálni, de nem tudok tovább. Beteg vagyok és nem is gyógyulok meg. Most már a családomnak akarok élni. Sohasem felejtem el azt a szerencsétlen napot, amely fordulópont az életemben.

Boda István kérelme folytán ma érkezett le a postai igazgatósághoz a miniszter leirata, amelyben a körülmények figyelembevételével — hogy a még aránylag fiatal, életerős ember munkaképtelenné lett — a legmagasabb nyugdíjat, 1300 koronát utalványozta neki. *Boda* Kispesten fog megvonulni a családjával.

— **Halálozás.** *Becker János* volt országgyűlési képviselő hült tetemét a kisérték örök nyugalomra a farkasréti temetőbe. Az elhunyt ravatalára az országos függetlenségi és 48-as párt, Csanád megye törvényhatósága s az elhunyt számos barátja helyezett koszorút. A végtisztességen megjelentek *Nagykál község* képviselőiben *Tapay Ferenc* és *Lázár István*, *Csanád-Palota* képviselőiben *Nikolics Aurél*, azután még több község képviseltette magát küldöttségileg. Ott volt továbbá *Ernyei József*, a Nemzeti Zenede igazgatója és számos országgyűlési képviselő. Az egyházi szertartást *Rostaházy Kálmán* plébános végezte.

Bárdny István, az Első magyar általános biztosító intézet hivatalnok a hó 14-én elhunyt Margitlakon 38 éves korában. Az elhunyt 14 év óta hivatalnok az intézetnek. Halálát özvegye és árvája siratja.

Kafka Ignác nyugalmazott királyi táblabíró neje, született *Lauka* Janka 13-ikán meghalt Miskolcson hetvennégy éves korában. A megboldogult matróna legifjabb nővére volt a nemrég elhunyt írónak, *Lauka Gusztávnak* s vele a nagy idők s a romantikus korszak egyik tanuja távozott el közülünk. *Szendrei Juliával* és *Pákh Lillával* hárman voltak a negyvenes éveken a kies Erdőd gráciái. *Petőfi* soká volt a Lauka-ház vendége Erdődön és innen szötte viszonyát a ház kisasszonyának segítségével, annak legjobb barátjával, *Szendrei Juliával*. Az elhunytat számos tagu családja, köztük a jeles fiatal költőnő *Kafka Margit* is siratja. Holnap kísérik örök nyugalomra Miskolcson.

— **Tolvaj cseléd.** *Dévaról* írják: *Báró Rosenzweig Nándor* huszár főhadnagy nejét *Nagy-*

Rápolton Szonok Márton nevű dajkája meglopta és megszökött. A hűtlen cseléd a főhadnagy né kezéret díszmálta meg. A cselédre s a cselédet elfogta és az ékszereket a cseléd szobában a padló alá rejtve megtalálta. Csak egy gyémántos aranykereszt hiányzik.

— **A müncheni gyorsíró kongresszus.** Holnap veszi kezdetét Münchenben a nemzetközi Gabelsberger-gyorsíró kongresszus, amely a millenium évében itt Budapesten alakult meg, még pedig magyar ember, dr. *Fabro Henrik* országgyűlési gyorsíró-revizor kezdeményezésére és buzgó munkálkodása folytán. A müncheni gyorsírónapokon az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesületet, mint az 1900-ban Rómában tartott kongresszuson is, dr. *Fabro Henrik* képviseli, aki a szabotai ülésen egy nagyszabású tételnek, a Gabelsberger-rendszer nemzetközi egységének fejtegetésével szerepel.

— **Egy színházi ügynök kalandja.** Kellmetlen kalandja volt ma *Walden* bécsi színházi ügynöknek a bécsi déli vasuti állomáson, amikor éppen nyolc fiatal leánnyal beszélgetett. Egy rendőrszűrtel megleste s amit hallotta, hogy a leányokkal a vasuti jegyek áráról vitatkozik, leánykereskedőnek nézte s felszólította, hogy igazolja magát. *Walden* ezt megtagadta, mire a rendőrbiztos őt és a nyolc leányt a rendőrségre vitette kocsikon. Ott aztán kiderült a félreértés. *Walden* bebizonyította, hogy *Conried* amerikai igazgató megbízásából Budapestről szerződtette a nyolc balletáncosnőt, akit éppen utnak akart indítani New-Yorkba. A tévedést az okozta, hogy *Szegedről* táviratilag értesítették a bécsi rendőrséget, hogy egy leánykereskedő hét leánnyal el fog utazni Bécsből.

— **Házasság.** *Schwabner* báró *Kruchina* Károly kereskedelmi miniszteri segédfogalmazó idős *schwanber* báró *Kruchina* Károly fia eljegyezte *Grubanovich* Janka kisasszonyt, *Grubanovich* Géza leányát.

— **Miltós család.** Londonban nagy szédelgést fedeztek fel. Egy *Waterbury* nevű szélhámos telekürtölte London, hogy kiállítás rendez, amelynek tiszta jövedelmét a hírlapírók segítőalapjára fogják fordítani. *Waterbury* már egy milliótól többet harásolt össze, amikor rájöttek, hogy az egész kiállítás szédelgés és a hírlapírók semmit sem tudnak a jótékony tervről.

— **Otthon a vakok számára.** A műhelyek dohos levegőjében szinlődő vak iparosok sorsa, arra indított érző szívű emberbarátokat, hogy a vakok számára otthont létesítsenek. Ott-hont, ahol a munkában megrokkant vakok meleg tüzhelyet és támogatást találnak s ne legyenek rászorulva arra, hogy az utcasarkokon kolduljanak öreg napjaikra. A mozzalmat *Herodek* Károly, a vakok tanítészének tanára kezdeményezte s mindenképpen méltó arra, hogy a társadalom felkarolja. Akik e humanus intézmény javára adakozni kívánnak, küldjék adományaikat a *Kisbirtokosok Földhitelezeti* igazgatóságának, (Budapest, V., Géza-utca 2. szám.)

— **Veszedelmes kaland.** Szabókérről táviratozták: *Latinovics* Pál főispán *József* nevű tizenkilencéves fia tegnapelőtt egy *bácsalmási* családnál volt látogatásban. Este, mikor a család nyugalomra tért, ő is szobájába ment. Később azonban az ablakon keresztül eltávozott és egy vendéglőbe ment, ahol svábok mulattak. Reggel aztán összeszurkálva, eszméletlen állapotban találták meg a szerencsétlen fiatalembert. Életveszélyes seibeivel atyjának borsodi kastélyába szállították és táviratban egy fővárosi orvostanárt hívtak hozzá. A tettesek ismeretlenek.

— **Az építómesterek munkázárzata.** A Magyar Építómesterek Egyesületének végrehajtó bizottsága ma délben ismét ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy addig míg kormánygaranciát nem kapnak, a munkásokkal semminemű tárgyalásokba nem bocsátkoznak. A kormánygarancia abból állana, hogy a *Löng-féle* miniszteri rendeletet vonják vissza, bocsássanak ki új szigorú rendeletet, a meglévő törvények idevágó pontjait szigorúan alkalmazzák.

— **Szökevény szerelmek.** A budapesti rendőrség egy szökevény szerelmest párt nyomoz. A szerelmek Bécsből szöktek Budapestre. A leány, *Ganguss* Mária, egy jómódu bécsi iparos leánya, a férfi pedig *Grünfelder* József asztalos. A szülők esküvőjük elé akadályokat gördítettek, mire a fiatalok Budapestre szöktek. A főkaptánysághoz a bécsi rendőrség átiratot intézett, amelyben a szökevény szerelmek letartóztatását kérték.

— **Kivándorlási ügyek.** Tudvalévő, hogy az Amerikai meglepedett kivándorlók itthon maradt hozzátartozóiknak pénz helyett elváltott hajójegyet, úgynevezett *prepaid* küldenek. Az elváltott jegyek felhasználását újabb rendkívül megnéhezíti az amerikai bevándorlási bizottság azon eljárása, hogy a prepaid-jeggyel érkezőket nem akarják partra engedni, mert azokról, akik mások pénzén utaznak, joggal felteszik, hogy nem képesek magukat eltartani. A belügy-miniszter értesülve az amerikai bevándorlási bizottság újabb gyakorlatáról, a közigazgatási hatóságokhoz intézett körrendeletben meghagyja, hogy a kivándorlókat figyelmeztessék erre a körülményre, óvják őket a prepaid-jegyek használatától és hogy a kivándorlók hajójegyek helyett ezen-tul készpénzt kérjenek amerikai hozzátartozóiktól. A magyarországi kivándorlásra nézve nem kevésbé fontos a belügyminiszternek az utlevélre vonatkozó rendelete is, amely tulajdonképpen egy régebbi rendelet magyarzata. E szerint a külföldi kikötők felé váltott utlevél a fumei utirányra mindenkor érvényesek és jogosan használhatók. Viszont azonban a belügyminiszteri rendelet szigorúan meghagyja, hogy a fumei utirányra nyert utlevéllel senki se utazhassék a külföldi kikötőkbe és ebben az irányban a legalaposabb ellenőrzést rendel el.

— **Összeütkezés a villamossal.** Ma délután 4 óra tájban *Szekér* Mihály bérkocsis-ségé a Viola-utcából oly sebesen hajtott az Üllői-utra, hogy az arra haladó 157. számú közúti villamos kocsival összeütözött. A villamosvezető erős csemetése és gyors fekezőse mit sem használt, mert a kocsi kocsiját már visszatartani nem volt képes. A kocsiiban *Beck* Antal kormasáros, *Mihály*, *Mátyás* és *András* nevű testvéreivel ült. *Beck* Antal belső sérüléseket szenvedett és életveszélyes állapotban vitték a Szent-István kórházba, ahol ma éjjel meghalt.

— **Titokzatos gyilkosság.** Ez a nyár Párisban nagyon véres volt. Már régen nem fordult elő annyi gyilkosság a francia fővárosban, mint az idén, különösen a nyári hónapokban. Most is titokzatos gyilkosság híre érkezik, amelynek tettesét gyanítja ugyan a párisi rendőrség, de okait még csak nem is sejt. A Francia-fogadóba a múlt hónap elején beállított egy választékosan öltözött fiatal ember és kényelmes, esőndes szobát kért. Azt mondotta a fogadó titkáranak, hogy a falusi látogatások, a vadászatok és lövészenyek kifárasztották, pihenni szeretne. A legjobb szobák egyikét jelölték ki számára mindjárt a bejáró mellett. A fiatal ember, aki *George* Lajosnak írta be nevét a fogadókönyvbe, sokat járt ki, sűrűn kapott táviratokat és izgatottan viselkedett. Egy nap fiatal, talán 20 éves, elegáns hölgy tudakozódott a portánál *George* után. Azóta a nő gyakran járt hozzá, többször együtt ebédeltek a fogadó étkezőtermében, de mindannyiszor nagyon elfoglaltnak látszott és szemét lesütötte, ha idegen jött az asztalukhoz. Ez a fiatal leány az áldozat. Délnél két revolverlős hallatszott az állítólagos *George* szobájából s mire a fogadó személyzete összefutott, a gyilkos fiatal ember revolverrel a kezében eltűnt a csödületben. A leányt holtan találták a szobában. A rendőrségnek sikerült kiderítenie, hogy az állítólagos *George* Lajos a Boulevard Magenta egy kis házában lakott azelőtt áldozatával, akit *Batelin* Valentinnek hívtak. Nagyon szerényen élt, maga főzött, cselédet nem tartott. A fiatal ember ott vikomte *Georges de la Redorte* néven szerepelt és azt mondta magáról, hogy főkepezés. Nagy lábon élt, a mulatóhelyeken gyakran megfordult és sohasem hiányzott a lövészenyekről. Gyanú volt a költsékes s mikor hitelezői nagyon szorongatták, egy reggel elhagyta barátját és a *maszova* költözött. Az állícomte igazi neve *Peslerbe* György; előkelő családból származott, atyja orvos Nangisban. Bankhivatalnok volt Párisban, de 300 frankos fizetéséből nem tett költséges kedvteléseire, sikkasztott s mikor a rendőrség körözte, szülei megfizették a bank kárát. Attól fogva *Peslerbe* itt-ott felbukant, fogadókban hitelből élt, mignem a szerencsétlen *Batelin* Valentiné beleszeretett. A leány is megtudta szerelmének viselt dolgait s azóta nem akart vele egy fedél alatt lakni, bárha szerette még azután is. Hogy mi történt a gyilkos-

ság napján, azt csak abból következteti a rendőrség, hogy a gyilkos szobájában a szerencsétlen áldozat zsebében egy-két papírseleket találtak, amelyen Peslerbe György magához hívta áldozatát s azt írta neki, hogy holtn fogja őt találni. Lehetséges, hogy Peslerbe előbb a leányt, aztán önmagát akarta megölni, de amikor áldozatával végezt, maga visszarévedt. De az sincs kizárva, hogy Peslerbe kiharcolta áldozatát, mert a leánynak kis ezüst táskája volt, amikor a fogadóba ment s az eltűnt.

— **Botrány a Fővárosi Orfeumban.** Lapunk tegnapi számának ilyen című közleményére vonatkozólag *Waldmann* Imre, az orfeum igazgatója közli, hogy *Servusz* Károly sem az orfeum nézőterén, sem a kávéházban semmiféle botrányt nem csinált. *Servusz* a tegnapi előadásban nem is volt jelen.

— **Rablótámadás.** Ma este nyolc óra tájban *Nyeki* Mihály csavargó cipészlegény a Fürdő-utca és Percköz sarkán megtámadott egy uri hölgyet, a kezében lévő ridikült, amelyben pénztárcája volt, kikapta a kezéből és futásnak eredt. A Bálvány- és Béla-utak sarkán posztoló rendőr elfogta a menekülő rablót, a főpitanyságra kísérte, ahol kihallgatása alkalmával nagy nyomorúságával védekezett. A rabló cipészlegényt letartóztatták s átadják az ügyészségnek.

— **Szerencse a szerencsétlenségben.** Ma délután a Szív-utca 18. számú ház második emeleti lakásából *Nagy* Olga, akit háttal az ablakban ült, kiesett az utcára, az ott áldogáló *Schönwald* Imre nevű tanuló. *Schönwald* Imre halántékán jelentéktelenül megsérült, a leánynak azonban semmi baja sem történt. Mind a kettőt lakásukon ápolják.

— **Összeütközött vonatok.** *San-Sebastianból* jelentik, hogy a villamonai pályaudvaron tegnap egy gyorsvonat összeütközött egy személyvonattal. A balesetnek kilenc sebesülte van, akik legnagyobb részét vasúti alkalmazottak.

— **Vidéki hírek.** *Dévaról* írják: *Vojnomy* György *Bukova* községbeli legény tegnap belekötött *Muntyán* János nevű cigányba. *Muntyán* fivére segítségére jött és *Vojnomyt* négy revolverrel leterítették. A gyilkosokat elfogták. — *A főlegyházi csendőrség* *Gárdonyi* István és *Süveges* Sándor szanki lakosokat hamispenz forgalombahozatala miatt elfogta. — *Tiszahegyese* *Reljicsin* Ráda szerf legény tréfából ráfogta pisztolyát *Radulov* Gyakára s nem tudva, hogy a pisztoly meg van töltve, meghuzta a ravaszt. A pisztoly elsült és a golyó *Radulov* hasába furdott, aki néhány perc múlva meghalt.

Kóburg Lujza ügye.

Budapest, szeptember 14.

Páris és Bécs között kissé nehézkesen megy a két fél egyezkedése s ezért Kóburg herceg megbízottja, dr. *Bachrach* hazaszóltja a hercegnő Párisban időző jogi képviselőjét, dr. *Stimmert*. Addig is, amíg ez megtörténik esetleg s a tárgyalásoknak eredménye lesz, Franciaország fővárosában a hatóságok ismételten biztosítják a hercegnőt, hogy biztonságban érezheti magát. Ambár arra az esetre is kész volt Lujza hercegnőnek terve, ha veszedelem fenyegette volna őket Párisban. Akkor mégis Svájcba menekültek volna, amerre tudvalevőleg irányultak volt a legelső nyomozások.

Egyezkedés, kártérítés.

Bécsből jelentik tudósítónk, hogy Lujza hercegnő feltételei ma érkeztek *Fülöp* herceg jogtanácsosaihoz. *Fülöp* herceg álláspontját dr. *Stimmernek* szóbelileg fogja tudomására adni *Fülöp* herceg ügyvédje, ha majd *Stimmer* visszatér Párisból. Azzal a közléssel szemben, hogy a francia bíróságok nem tartoznak kiszolgáltatni s nem is szolgáltatni ki a hercegnőt a herceg megkeresésére, *Fülöp* herceg jogtanácsosai abban a véleményben vannak, hogy a hágai egyezmény értelmében a francia bíróságok kötelesek ennek a megkeresésnek eleget tenni, azonban *Fülöp* herceg most még nem gondol arra, hogy ehhez az utolsó eszközökhöz nyuljon.

Párisból táviratozzák: *Mattachich* felkért egy hírlapírót annak közlésére, hogy a hercegnő el van tökéltve visszautasítani minden olyan, Bécsből jövő ajánlatot, amely azt kívánja, hogy válasza el az ő ügyét a *Mattachich*től.

Lujza és Mattachich.

Párisban a nagy opera közelében a Rue de la Paix-n van egy régi, de előkelő kis fogadó, a *Westminster-Hotel*. Itt lakik Lujza hercegnő a második emeleten. Lakása: előszoba, ebédlő, budóár s két hálószoba. Budóárjában íróasztal van s azon mindegyik fehér székfűt illatoznak s a virágok mellett két arckép látható, egyik a hercegnő anyjának, az elhunyt belga királynénak arcképe, a másik Lujza hercegnő leányának, Dóra hercegnőnek arcképe. Mindenütt a legnagyobb rend. Ha hazulról elmege *Stögerné* kisér. Bámulatraméltó ennek az asszonynak a hercegnő iránt való ragaszkodása. Szolgálatiért nem fogad el semmit, azt mondja, hogy takarékoskodni kell. A menekülés alkalmával elvesztette kis kezibőröndjét, amelyben csekély értékű ékszerei voltak. A hercegnő Párisban kárpótolni akarta a veszteségért, de *Stögerné* semmiképpen sem volt rávehető, hogy a hercegnő ajándékát elfogadja.

Lujza hercegnőt valósággal megrohanják az újságírók. Tegnap este, mikor ebédhez ült, egy nagy párisi lap főszerkesztőjét jelentették be. A hercegnő nem akarta fogadni, mire a szerkesztő azt az üzenetet küldte hozzá, hogy lapja Franciaország egyik legfélelmezből lapja és ha a hercegnő nem fogadja őt, az ellenpártba megy át. A hercegnő egy-két percig habozott, aztán mosolyogva azt üzenete neki vissza:

— Kérem azt az urat, hogy távozzék és ha tetszik neki, csak menjen az ellenpártba.

A hercegnő egyik látogatójának elmondta, hogyan terelték téves irányba *Ferenc József király* véleményét s hogyan fordították el tőle a király jóindulatát.

— A király — mondotta — jó ember, lovas fia — meglepettették, Tudom, hogy gyakran gondolkodóba ejtették azok a hírek, amelyeket betegségeről terjesztettek. De minden aggodalmát eloszlatták. Kezdetben azt mondták neki, hogy meg kell menteni az életemet, mert meg akarok gyilkolni, aztán elhitették velem, hogy elmebaj vett rajtam erőt. Annyszer mondták ezt a királynak, hogy végre is el kellett hinnie ezeket a valótlanosságokat. Jövőjét illetően a hercegnő azt mondta, hogy ő csak azt kívánja, hogy egészségesnek nyilvánítsák és reméli, hogy apánást fog kapni, amelyből nyugodtan megélhet. Nagyon szeretné, ha visszamehetne Belgiumba, de attól tart, hogy *Lipót* király, aki előtt megrágalmazták, ezt nem fogja megengedni. *Sem ő, sem Lónyay grófné* az anyai örökségre igényt nem tartanak; ő ezt meg is írta Brüsszelbe, de választ nem kapott. Arra a kérdésre, hogy teljesen biztonságban van-e már, a hercegnő azt felelte, hogy az esetre, ha üldöznék, Svájcba fog menekülni.

Mattachich most már a *Grand-Hotel*-ben lakik a negyedik emeleten egy udvari szobában. Mig nem volt állandó lakása, három estén minden nagyobb fogadóban megtagadták tőle a szállást. Mindenki, aki a hercegnő környezetében van, dicséri *Mattachich* diskkrét, áldozatkész, csendes és komoly magatartását. Arról nem beszél *Mattachich* és nem is igen tördök vele, hogy miből fog élni, ha majd ismét csendesebb idők következnek el rá. Ha magáról beszél, hanyagul mondja:

— Ugyan kérem, magammal nem tördök. A fődolog az, hogy ő királyi fensége ismét nyugodtan él. A többi majd csak elválik.

Mikor annak idején kikerült a fegyházból, családja hajlandó lett volna bő apánással ellátni őt, de becsültszavát kellett volna adnia arra, hogy nem érintkezik többé a hercegnővel s arra egyáltalában nem gondol, hogy megszőktesse. Ezt a föltételt azonban visszautasította *Mattachich*.

Beszélgetés Piersonnal.

A *N. Fr. Pr.* tudósítója felkereste *Pierson* tanárt, aki most fejezte be *karlsbadi* kuráját és hosszabb beszélgetést folytatott vele a Lujza hercegnő ügyében. *Pierson* középkorú, karcsú, magas, elegáns megjelenésű férfi. Arcvonásai finomak és belőlük érély, okos és mély belátás sugárzik.

— Szilárd meggyőződésem, — mondotta az

újságíróknak — hogy *Lujza kóburgi hercegnő* gyengelméjű és hogy internálása sajnálatos, de kikérülhetetlen szükség következtében történt. 1899. júniusában jött hozzá a hercegnő. Rövidesen megnyertem teljes bizalmát és rokonszenvét. Ez különben nem is volt nehéz, mert a hercegnő olyan gyenge akarakterével bir, amelyet minden befolyás le tud győzni. Az sem csodálatos, hogy azok az emberek, akik most látják először a hercegnőt vagy csak felületesen ismerik, nem találhatnak semmi rendellenesét a viselkedésében. Zsenge kora óta társaságban forgott és így bizonyos tökéletességre tett szert az emberekkel való érintkezésben. Azonkívül nagyon lassu beszédmodora van, ami a megfontoltság és az erős gondolkodás látszatával bir.

A hercegnő sem nem örült, sem nem agy-lágyult. En legalább nem tartom annak. De a gyengelméjűsége olyan természeti, hogy jól összefér azzal a bizonyos rutinnal, amely a hercegnő sajátja. Itt jegyzem meg azt is, hogy azokra a beszélgetésekre és interjúkra melyek most nyilvánosságra kerülnek, ugyszólván, már évek óta előre készült. Azért az itélőképesség abnormitásai nem hiányoznak, különösen pedig fennmaradnak azok az etikai hiányok, amelyek az egész sajnálatos affér felépült.

Az neveléséges rágalom, hogy a hercegnő intézetemben nem részesült humánus bánásmódban. Bár volt alkalma, soha sem panaszkodott. 1902 végén meglátogatta őt kedvence nagynéje, a flandriai grófné és *Carola* özvegy szász királyné. Együtt teáztak és másfél óráig egyedül voltak. Lujza hercegnő a legnagyobb hálával beszélt a tapintatos, kitünő bánásmódról, amelyben része volt és beszélgetésük eredményeképpen a flandriai grófné az egész királyi család nevében köszönetet mondott az én fáradozásaimért.

A hercegnő teljesen szabad volt, csupán abban volt korlátozva, hogy *Lindenhofban* kellett laknia. De sőtét zárka (itt nevetett a professor) — nincs az intézetemben. Nem is volt soha. A hercegnő hangversenyekre, színházakba járt, lapokat olvasott. Mikor *Mattachich könyve* megjelent, a legelső példányt, amelyet megszerzem belőle, odaadtam a hercegnőnek. *Mattachich*ről különben sokszor beszélt a hercegnő. Mikor elítélték és bezárták, kijelentette, hogy ártatlannak tartja őt. Azonban az a hír, hogy *Mattachich* kegyelmet kapott, inkább kellemtelenül érintette, mint kellemesen. Rá nézve, ugymond, jobb volt, mikor *Mattachich* fogságban volt. Néhány nappal később *Mattachich* megjelent *Coswigban*. A hercegnőhöz való közeledésének története ismeretes. Beszélgetésüknek akkor *Gebauer* kisasszony csak azzal tudott véget vetni, hogy újabb találkozást helyezett nekik kilátásba. Ezt azonban természetesen meg kellett hiúsítani. Különben egy látást, hogy a hercegnő nem nagyon bánta a találkozás elmaradását.

A legutóbbi időig teljesen meg volt elégedve a hercegnő az intézetben való tartózkodással. A szokás előtt való napon *Bayreuthban* volt a hercegnő és onnan egy levelezőlapot írt nekem, a következő sorokkal: „Remek ut! Hogy leszünk *Karlsbaddal*?” Tudniillik néhány nap múlva a hercegnővel együtt akartam *Karlsbadba* menni. Nem akarok olyan színben feltűnni a közvélemény előtt, mintha én egy ok nélkül internált szerencsétlen asszony börtönöire lettem volna éven keresztül. A jövő egyébként igazolni fogja, hogy a tudomány tévedett-e vagy pedig tényleg elmebajos volt-e a hercegnő. Szilárd egyéni meggyőződésem az, hogy *Lujza hercegnő olyan elmebeli állapotban van, amely határozottan szükségessé teszi az állandó ápolást és a szorgoskodó felügyeletet*.

A negyedmillió sikkasztás.

Budapest, szeptember 14.

A német bankok bécsi központi takarékpénztárának sikkasztójáról, *Jenner* Antalról semmi hír. A kutatások eddigelé még csak nyomot sem adtak. Mindössze annyit tud a bécsi rendőrség, hogy a sikkasztó bankszolgá délután 4 óráig nem hagyta el az osztrák fővárost. Délután elment a zsidó-piacra s egy mellényt akart vásárolni, de sokkalta a mellény árát és nem vette meg. Valószínű, hogy *Jenner* ezután polgári ruhával cserélte fel a bankszolgá-egyenruhát.

A sikkasztást a takarékpénztárnál csak délután félháromkor vették észre, mert mikor gyanakodni kezdtek *Jennerre* és telefonozni akartak az Osztrák-Magyar Bankhoz, a telefon el volt romolva. Azt hiszik, hogy a sikkasztó mindjárt aztán, amikor felvette a 155.000 koronát, elvágta a telefonvezetékét, hogy ne jöhessenek rá hamar a sikkasztásra. *Jenner* jól kieszelte tervét. Mikor délelőtt tízfél órakor elküldték őt az Osztrák-Magyar Bankhoz a 155.000 koronás csekkel, nyomban megkapta az összeget és visszatérte, a legnagyobb hidegvérrel azt hazudta, hogy ké-

sőbbre rendelték az Osztrák-Magyar Bank pénztárához. Az illető hivatalnok csodálatosképpen nem kérte vissza a csekket, hanem vakon hitt Jennernek. Nyilvánvaló, hogy a hűtlen szolga nem érte be ezzel a pénzzel és remélte, hogy még a délelőtti folyamán nagyobb összegre fog szert tetheti. Nem is csalódott: tízenkettőkor ugyanaz a pénztárnok még 80.000 koronát adott át Jennernek, csupa vadonatúj ropogós ezrest, hogy azt fizesse le a Bankgyűlésnél. A szolga olyan hidegvérűen viselkedett, hogy a pénztárnok semmit sem gyanított.

Egy óraker a kárvalott bank igazgatóját a főszén megszólította a Giro- és Pénztáregyesület igazgatója és figyelmeztette, hogy a Központi Bank hitele ki van merítve s újabb fedezetet nem küldött. *Hauska* igazgató azt felelte, hogy tudtával az intézet 155.000 koronát küldött át; mikor Hauskának értésére adták a Giro- és Pénztáregyesülettől, hogy ott semmit sem kaptak, azonnal visszament a bankba s ott azt mondta neki, hogy a szolga már elvitte a 155.000 koronát, de még nem jött vissza.

Telefonozni akartak az Osztrák-Magyar Bankhoz, hogy felvette-e Jenner a csekk összegét és a Giro-egyesülethez, hogy volt-e már ott a szolga, de a telefon nem funkcionált. Ez gyantult keltett és egy alkalmazottat elküldtek mind a két intézethez: így derült ki a sikkasztás. Jenner fél 10 óraker felvette a 155.000 koronát az Osztrák-Magyar Banknál, de nem fizette be sem ezt, sem a 80.000 koronát a Bankgyűlésnél.

Az intézet nyomban megtette a feljelentést a rendőrségnek. Jenner Antal 26 éves; a német takarékpénztárak bécsi bankjának alapítása óta az intézet szolgálatában állott, havi fizetése 90 korona és szabadlakása, világitása volt a bank palotájában. Jenner értett hozzá, hogy a szolgálatbalépéskor eltitkolja, hogy már *létszer bűntelvé* volt: 1900-ban család miatt négy havi, 1903-ban sikkasztásért kéthavi fogságbüntetést szenvedett. Felesége harmadfélévi házasság után meghalt s egy gyermeket hagyott árván, akit anyja nevel. Jenner magánál tartja anyját is, akinek 40 koronát szokott átadni keresményéből. Két nőtestvére is nála lakott. Gyakran jártak hozzá a hivatalos órák után nők a bank épületébe és a házfelügyelő ezért meg is rőta. Keddre virradó éjszaka a sikkasztó szolga nem is ment haza, csak reggel hét óraker tért vissza, de nem ment fel lakására, hanem egyenesen a bankba indult takarítani. Tizenegy óra tájban, amikor a sikkasztott pénz már nála volt, néhány percere felment második emeleti lakására, valamit keresett az asztalokban, anyjával azonban nem is beszélt. Minden jel arra vall, hogy Jenner Antal már hosszabb idő óta készült a sikkasztásra és csak a jó alkalmat leste, amikor nagy pénzösszeg jut a kezébe.

Tegnap délután Jenner testvére levelet kapott, amelyen mindjárt megismerte fivérének kezeirását. A levelet a sikkasztó a belvárosban dobta postaszekrénybe. Anyjának írja benne, hogy bocsássa meg eszlekedését, gondolja, hogy ő meghalt vagy háboruban esett el, fejtse el fiát; nem tudott tovább tengődni nyomorúságos fizetésével. Sokat sirt, míg elszánta magát a sikkasztásra. Bizik benne, hogy gyermekéről gondoskodni fognak jótékony emberek. Egészen másképpen élt volna, ha élne még a felesége, de így nem volt más választása.

Jenner családjának már régebben feltűnt, hogy Antal óltalanul bolyong, valamin törí a fejét, de hasztalan faggatták; csak egyszer mondtott annyit, hogy az ő helyzetén segíteni kell, mert adósságai nyomasztóak.

Egy másik levelet is írt Jenner; ez a szomszéd szívtartódszédnek szól s tíz korona volt hozzá mellékelve; ezzel tartozott Jenner. A rendőrség azt hiszi, hogy a sikkasztó egy új kerékpáron szökött meg, amelyet csak a minap vett. Ertesítettek a kikötővárosok rendőrségeit és a csendőrküldeteket, amelyeknek megküldték Jenner Antal személyleírását. A sikkasztó kézrekerítójének a kárvalott bank ezer korona díjat és a meglevő összeg öt százalékát tűzte ki jutalmul.

Bécs, szeptember 14.

Jenner Antalt még ma éjszaka is hasztalan nyomozta a bécsi rendőrség. A telefonhivatal szakértői megállapították, hogy a sikkasztó szolga délelőtti elvágta a központi bank telefonvezetékét s ily módon másfélórai időt nyert a szökésre, mert a bankból nem telefonozhattak a másik két intézethez idejekorán s így a sikkasztást csak délután

1/3-kor fedezték fel. A rendőrség azt hiszi, hogy a sikkasztó nem is hagyta el Bécsot, vagy pedig a környéken rejtőzik.

FŐVÁROS

(*) **Polgármesterek melleszobra.** A közgyűlés elhatározta, hogy megcsináltatja Ráth Károly volt polgármester és Gerlőczy Károly volt polgármester bronz melleszobrát. A központosított bizottság mai üléséből azt a javaslatot tette a tanácsnak, hogy Ráth szobrát *Kallós* Edével, Gerlőczy szobrát *Istók* Jánossal csináltassa meg.

(*) **Az első közgyűlés.** A nyári szünet után ma délután tartotta a székesfőváros bizottság az első közgyűlést *Márkus* József főpolgármester elnöklése mellett, aki üdvözölve a bizottsági tagokat, bejelentette, hogy a legközelebbi közgyűlésen három tagot kell választani a közmunkák tanácsába, ezenfelül a közjótékonyági bizottságba is egy tagot. Bejelentette ezután az elnök, hogy *Scheich* Károly bizottsági tag, az aggkorára való tekintettel, a bizottsági tagsági tisztéről lemondott. Javaslataira *Scheich* Károly érdemeit jegyzőkönyvileg örökítik meg. Helyébe a legtöbb szavazatot kapott virilista póttag: *Baumgarten* Nándor lép. Több törvényhatóság kőirratát a tanácshoz tették át véleményezés végett.

Halmos János polgármester válaszolt ezután a legutóbbi közgyűlésen hozza intézett interpellációkra. Ilyen *Jenes* Vilmosé, aki a közúti vasutársaság alapszabályainak bizonyos tekintetben való módosítását kívánja s ezzel együtt némi újításokat is a vonatknál. A polgármester kijelentette, hogy az óhajások legnagyobb része megtörtént, más részének a keresztülvitele pedig folyamatban van. *Fenyvessy* Adolf a déligyümölcs-aukciós ügyében intézett interpellációt a polgármesterhez. *Halmos* János polgármester a válaszában előadta, hogy ebben az ügyben a főváros vásár-jogát igyekszik fog minden tekintetben megvédelmezni. — *Mezei* Péter még a szünetek előtt a bikaviadalok ellen szólalt föl s intézett interpellációt a polgármesterhez. Midőn ma a polgármester erre válaszolni akart, zajos derűtség keletkezett, ami csak akkor szűnt meg, amidőn kijelentette a polgármester, hogy az interpelláció most már tárgytalan. — Megadta még a kielégítő választ a polgármester *Andrácsky* Jenőnek egy tanító végkielégítése tárgyában tett interpellációjára s aztán az új interpellációk kerületé sorra. *Perl* Soma a közúti vasutak engedélyezett mecsesbességének a szigorú megtartását sürgeti az interpellációjában, amire a polgármester kijelentette, hogy a dolgot ő is szigorúan ellenőrizteti.

Kasics Péter a drágaság dolgában intézett interpellációt a polgármesterhez, sürgetve a megfelelő intézkedések megtételét. A polgármester a válaszában mindenekelőtt tiltakozott az ellen a föltételezés ellen, hogy a fővárosban *ínség* volna. Ettől — ugymond — hál' Istennek, még nagyon messze állunk. Sőt még azt sem lehet mondani, hogy igen nagy drágaság lenne, mert igaz, hogy egyes élelmiszerek, a rossz termés folytán, megrágráltak, a legtöbb cikk azonban nem haladta túl a méltányos árakat. Ami *hatósági sőtmenhelyeket és a nagyban való huselárusítást* illeti, ebbe a hatóság — legalább olyan alakban, ahogy több részről javasolták. — *bele nem lehet*; mert ez nem lenne egyéb, mint a főváros illető iparoságának tönkretétele. Igenis, a végső szükség esetén tudni fogja a hatóság a tenivalóját, de *normálisnak nevezhető viszonyok közötti rendkívüli eszökökhöz nyulni nem akar*. A választ tudomásul vették.

Galléri Mórnak azt az indítványát, amely a nyaralótelepek alakításának az előmozdítását célozza, kiadták a tanácsnak véleményezés végett. Néhány tanácsi jelentés elintézése után az elnök végezetül megemlékezett *Tóthfalussy* Bélának, az Erzsébetváros plébánosának elhunytáról. Ezzel a közgyűlés véget ért.

(*) **A Várszínház bizottsága.** A színházvizsgáló bizottság megvizsgálta a Várszínházat s a tüzoltóparancsnok s a rendőrség képviselője a közönség bizottsága érdekében tiltakozott a használati engedelem megadására ellen. Az első kerületi előjáró s a mérnökszakértő jogokulatannak mondták a túlságos aggodalmaskodást, mert kis színházról van szó. A bizottság *Lahócsinszky* Árpád tanácsjegyző elnöklésével ma tartott üléséből azt a javaslatot tette a tanácsnak, hogy a Várszínháznak a használati engedelmet ne adja meg.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Népszínház.** Hosszu nyári szünet után ma folytatódott a Népszínházban az a rendszer, amely a vakáció alatt ugylátszik, csak pihent, de éppenséggel nem javult. Ez a szegény nivó díszletben, rendezésben, egyes erőkbén és összátszásokban, ma annál sivarabb volt, mert egy gyönyörű magyar népsziműnek a hatását bénította meg. A régi, a pompás együttesből csak *Horváth* Vince és *Szabó* Antal, ez a két kiténő művész maradt hírnemődnak, bár az utóbbi helyéből kiszorítva és kisebb szerepre ítélve. Pompás magyar pasztbírsó telt ki *Kiss* Mihálytól — de a többi, a többi elszomorító jelensége a színházba főközött szerencsétlen szellemek. *Blaha* Lajza helyén *Komlóssy* Emma, *Solymossy* helyén, aki Teig zsidójával fényes alakítást produkált, *Vágó* Géza, *Szabó* Antal régi helyén *Lubinszky*, — kell-e ennél deprimálóbb összehasonlítás? Nem is szólva az egyes tehetetlenségekről, a tömegjelencet olyan horrendus fejtelenség torzította el, aminőt csak egy minden tekintetben béna rendezés érhet el. Közönség igen nagyon kevés volt a színházban. Mindössze a helyárák emelkedtek nagyon.

** **Szentes János jubileuma.** Egy régi derék színészt ünnepeltek ma a Városligeti Nyári Színházban, aki immáron huszonöt esztendeje áldoz Thalia oltárán. *Szentes* János, kit a fővárosi közönség a Városligeti Nyári Színházból évek óta előnyösen ismer, ma új szerepben — mint jubláns mutatkozott be. Az a meleg szeretet, melylyel pályatársai és közsínházbeli kollegái a mai nagy ünnep alkalmából elhalmozták, büszkeséggel töltheti el a derék jublánsot, aki hihetőleg még sokáig fog lelkesedéssel adózni hivatásának. Az ünnepi estén a *Székhók* című operettet adták, melynek Gilka herceg szerepe *Szentes* egyik legjobb alakítása. Az ünnepelten kívül *Feld* Olga, *Dóry* Margit, *Lónyai* Piroška, *Sziklai*, *Gömöri* és *Mihályi* vettek részt az előadásban, a három utóbbi mint vendég kiválóan jó alakítást nyújtva. Az estén a közönség többször tüntetett a jeles és kedvelt színész mellett. Az előadás előtt a társulat tagjai és az egyes színházak küldöttégei a színpadon gyülekeztek egybe és itt *Feld* Zsigmond igazgató szípek beszédben emlékezett meg *Szentes* János érdemeiről. Kivüle még a Vigszínház és Magyar Színház küldöttéi köszöntötték, mire a jubláns megmatottan válaszolt. Tömérdek koszorut és ajándékot is kapott még az ünnepelt, akinek tiszteletére előadás után sikerült társasvacsora volt.

** **Uj intendáns.** Egy debreczeni lap nyomán az esti lapokba is följegyzik, hogy a m. kir. Operaház és a Nemzeti Színház megint intendánsot kap. A hosszabb idő óta gazdtalan állásra hír szerint *Nagy-Bölyöny* József, a kolozsvári Nemzeti Színház volt nagyerdmű intendánsa a kormány jelöltje.

** **Küry Klára és Fedák Sári első együttes föllépése.** *Küry* Klára és *Fedák* Sári holnap, csütörtökön lép föl a Király Színházban először a nyári szünet után. Színre kerül Terrassenak a mult évad végén 36 előadást ért szenzációs operettje, az *En, te, ő!* melynek próbián ma résztvett már mind a két primadonna. A holnapi előadás iránt általános az érdeklődés a közönség minden rétegében. Jegyek válthatók még a színház pénztáránál és a Bárd-féle jegyirodáknak.

** **Nemzeti Színház.** *Ferenzy* Ferenc *Pogány* Gábor című sziműve huszonötödéször kerül holnap csütörtökön színre a Nemzeti Színházban. A jubláris előadás azok játszószák a főszerepeket, akik a darabot a premiéren nagy sikerhez juttatták.

** **Kis pajtás.** A Vigszínház legközelebbi újdonságából, a *Kis pajtásból*, amely szombaton kerül bemutatásra, most tartják a darab utolsó díszlet és jelmez próbat. A darab két nagy női szerepét *Harmat* Hedvig és *Komlóssy* Ilona adják.

** **Parasztzerelenem.** Ily címen új népszínművet fogadott el előadásra Vidor Pál igazgató, amelynek szerzője Laky Imre, a jónevű író.

Nyílttér.

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán.)

Fürdőhely: április 24-től október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Kezelő orvos a gyógyhelyen. — Egészséges felvétel, jutányos lakások, jó vendéglő. — **Vilamos vasúti összeköttetés a fővárossal.**

(Az e rovat alatt közöltéteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

A bécsi löversenyek.

— Hatodik nap. —

Budapest, szeptember 14.

A holnapi bécsi versenyprogram színtelen nem tartalmaz jelentősebb futamot, csak a 10.000 koronás Verneuil-handicap emelkedik ki a gyengén dotált futamok közül.

A napot bevezető gátversenyt Rama t'huri nagy sulya dacára is megnyerheti, míg helyre Gomb vagy Ambrosius futhat. A Handicapban Vergissmeinnicht, Rabulist és a nagy sulyú Scaronconcolo bírnak a legtöbb esélyvel.

A Verneuil-handicap nevezettjei között szerepel Ragtail, Visegrád, St.-Gellért, Venezia stb. Azt hisszük ezek közül fog a győztes kikerülni.

A két éves eladók handicapjában Sáfár, Boite a surprise és Goge között várjuk a küzdelmet.

Az Államdíjban Blocksberg is be van nevezve, de nem hinnék, hogy starthoz állana; távollétében Kikelet és Veruda fogják egymás közt elintézni a futamot.

Az eladóversenyt Rose Bernd nyerheti meg akár a Hesp-istálló küldöttje, akár Ragtail ellen.

A napot befejező akadályversenyben Marcheuse szaporíthatja két előző győzelmének számát. A helyért Kalauer és Tokaj II. vetekedhetnek.

Tippeink a következők:

- I. Rama t'huri — Gomb.
- II. Vergissmeinnicht — Rabulist.
- III. Ragtail — Visegrád.
- IV. Sáfár — Boite a surprise.
- V. Kikelet — Veruda.
- VI. Rose Bernd — Hesp ist.
- VII. Marcheuse — Kalauer.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **A bíróságok köréből.** A király Tóth Domokos marosvásárhelyi ítélőtáblai bírót a Kuriához rendes bírónak, Debreczeni Miklós budapesti és Scherff János tomesvári ítélőtáblai bírákat pedig a Kuriához számafeletti bírákká kinevezte; Apáthy Gyula székelykeresztúri és dr. Pécs Imre budapesti I—III. kerületi járásbíróknak pedig az ítélőtábla-bírói címet és jellegét adományozta.

§§ **Ki a gyerekek?** Ez év elején Korponai Anna halasi leányzó gyermekmegtartási pórt indított Pimke József odaváló gazdaember ellen. Pimke nagyon szeretett volna e kötelezettség alól kibújni s amikor a járásbírósi tárgyalásra ment, utközben így szólt Nagylaki Krisztinához, akit tanának idéztek volt be a pörben:

— Édes lelkem, adok magának husz pengőt, ha azt vallja a járásbíró előtt, hogy a gyerek nem tolem, hanem Kórsós Jánostól való. Nagylaki Krisztina színelg beleegyezett a dolgba, azonban a járásbíró előtt főtárlata a Pimke József ajánlatát. Pimkét hamis tanúzára való csábítás miatt perbe is fogták, a kalocsai törvényszék azonban felmentette, mert a beszélgetésnek nem volt tanúja. A budapesti ítélőtábla ma helybenhagyta a törvényszék felmentő ítéletét.

§§ **A kintornás gyilkosa.** Wledutz Győző kovácslegény bünyüjében, aki a múlt év október 3-án Nagy István vak verklis agyonlőtte és kirabolta, a pestvidéki törvényszék ma folytatta a tanuk kihallgatását. A tanuk közül egy sem látta a gyilkosságot és így csak mellékes körülményekre nézve tettek vallomást. A vádlott azt erősítette és igyekszik bizonyítani, hogy ő a vak embert csak felőrlányra kísérte Ocsától és a falu közelében veszett össze vele és hagyta ott. A holttestet azonban a pótharaszti határban, jó két óra járásnyira találták meg, ott kellett tehát a gyilkosságának is történnie. Farkas Emma cigányasszony, ki maga is vezetője volt egy ideig a vak koldusnak, jórészt csak a meggyilkolt Nagy István szokásairól adott részletes felvilágosítást. Ezek közt fontosabb az, hogy a vak koldus pénzestaskáját soha nem adta ki a kezéből, különösen nem adta oda sohasem Wledutznak, pedig ez azt állítja s így magyarázza ki, hogy a táská nála maradt.

A törvényszék ezután folytatta a tanuk kihallgatását, majd orvosszakértőket s egy fegyverszakértőt hallgatott ki. A tárgyalás folytatását holnapra halasztották.

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

Tokio, szeptember 14.

(Délután 3 órakor.) *Oyama* tábornagy jelenti, hogy jelentékeny orosz osztag maradt vissza a Hun folyótól délre és hogy az oroszok Tienling mellett a Liao folyó mindkét oldalán fekvő magastatokat elszáncolják.

Tokio, szeptember 14.

(Reuter.) *Nodzu* tábornok jelenti, hogy a leghévesebb harc, amelyben serege Liao-jang mellett részt vett, e hó 3-ikán folyt le. A 20-ik ezred, mely egymásután két ezredparancsnokát és négy zászlóaljparancsnokát veszítette el, jóformán reménytelen rohamot intézett a Jusfangmiao melletti orosz állás ellen és sikerült az ellenséget sáncaikból kiűzni. A japánoknak már nem volt szándékuk magasabbrangú tisztjük. Egy Jegani nevű tiszt vette át a 20-ik ezred parancsnokságát és emberei élén hurrikiáltások közt támadott. A tartalék haborás nélkül kitöltötte a támadóvonalat. Az emberek nem törődtek sem drótsóvénnyekkel, sem más akadályokkal, midőn *banzaj*-kiáltások közt rohammal bevették az orosz erődívenyeket. Egy zászlóalj elvesztette összes tisztjeit és egy őrsvezető vette át a parancsnokságot. Az ezred vesztesége 1200—1300 ember. A csapatok kimerültsége dacára is napfeltekor folytatták az oroszok üldözését. Hidak hiánya kényszerítette a japánokat, hogy a Taicheo folyótól délre maradjanak.

TÁVIRATOK

Berlin, szeptember 14. A dermatológiai kongresszus elhatározta, hogy legközelebbi ülését 1907-ben New-Yorkban tartja meg.

A sajtó-kongresszus.

Bécs, szeptember 14. Este a városházán a sajtó-kongresszus tiszteletére Bécs városa bankettet adott, melyen a miniszterelnök, a belga követ, a közoktatásügyi miniszter, a vasutügyi miniszter, a helytartó, az országnagy, a polgári és katonai hatóságok képviselői, a diplomáciai kar, számos író, újságíró s község-tanácsos vett részt. *Luiger* polgármester viharos tetszéssel fogadott felkészült mondott a királyra és azután a kongresszuson képviselt államokra és a vendégekre. *Singer* elnök Bécsre és polgármesterére, *Schweitzer* berlini delegátus *Koerber* miniszterelnökre emelte poharát, ki a sajtó hivatását és jelentőségét méltatván, a kongresszus sikerére kocintott.

A hajóstársaságok versenye.

Hamburg, szeptember 14. Kedden a tarifaharcban érdekelt hajózási vállalatok itt gyűlést tartottak. Elhatározták, hogy a harmadosztályú viteldíjakat Amerikából Európába felemelik. Csupán a vasárnap a Cu-

nard gőzösökkel egyidejűleg induló hajói a szövetségi vonalakra fogják még azokat az alacsony díjakat alkalmazni, mint a Cunard Line, ellenben *Ausztria-Magyarországra* nézve a személyszállítási díjak még tovább le fogják szállítani.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, szept. 14. Szerb állami dohányársorsjegyek. A mai nyereményhúzásnál a 75.000 frankos főnyeremény a 8975 sor. 50 számmra esett. A 2000 frankos második nyeremény a 7017 sor. 87 számmra.

Bécs, szeptember 14. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladatott *buzza* tiszavidéki 11.—11.35 K. *Ross* 7.90—8.05 K. *Árpa* 8.90—10.30 K. *Tengeri* 7.50—7.70 K. *Cinquantin* 8.25—8.75 K. *Zab* 7.05—7.55 K., válogatott 8.20 K.

Bécs, szept. 14. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A *délutáni magánforgalomban* a záratok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 653.50, Magyar hitelrészvény 761.—, Bécsi bankgyesület 280.75, Union-bank 543.50, Länderbank 527.—, Osztrák-magyar államvasut részvény 432.75, Déli vasut 88.25, Elbavölgyi vasut 421.—, Északnyugati vasut-részvény —.—, Dohányrészvény 346.—, Rima-murányi vasut 512.—, Alpeli bányarészvény 456.50, Májusi járadék —.—, Magyar koronajáradék 99.25, Osztrák koronajáradék 97.10, Lombard —.—, Török sorsjegyek 132.75, Német birodalmi márka 117.41 117.42, Napoleon d'or —.—.

Páris, szept. 14. (Zárlat.) Osztrák-magyar állami vasut —.— Uj török-konzol 88.02, Egyiptomi járadék 108.15, Osztrák Länderbank 468.—, Párisi bankrészvény 1201, 3%-os francia járadék 98.92, 4%-os spanyol járadék 88.17, 3%-os új törleszhető járadék 98.75, Crédit foncier de France 709.—, Alpeli bányarészvény —.—, 4% 1890. román kölcsön 89.30, Görög kölcsön —.—, Váltó Olaszországra % pari, Váltó Amsterdamra 206.43, Váltó Brüsszelre % pari, De Beers 463.51, Chartered 42.75, 5%-os bolgár kötelezvény —.—, Magyar aranyjárdék 100.80, Déli vasut —.—, Váltó Londonra 352.30, Osztrák aranyjárdék 102.90, Török sorsjegy 129.—, Meridional vasut 741.—, 4%-os olasz járadék 103.95, Ottoman-bank 585.—, 3%-os francia járadék 98.92, Osztrák földhitelintézet 1312, Déli vasuti elsőbbségi kötvény 328.52, 4%-os 1896. román kölcsön —.—, Dohányrészvény 383.—, Váltó Bécsre 109.18, Váltó német piacokra 122.34, Rio 13.91, East Rand 201.50, Randfontein 73.25, Magyar jelzálogbank —.—, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, szept. 14. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) Arfolyamok májusra. *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 206.—, Osztrák-magyar államvasut 137.70, Déli vasut 18.60, Német bank 224.40, Disconto 121.80, Drezdai bank 154.70, Berlini kereskedelmi bank 160.60, Gelsenkircheni —.—, Harpeni 217.80, Laura-kohó 249.50, Olasz járadék —.—, Hibernia —.—, Az irányzat szilárd.

New-York, szept. 14. (Terményfőzések.) (Zárlat.) *Gyapot:* New-Yorkban helyben 10.— (10.90), Szept-re 10.59 (10.34), Dec-re 11.50 (11.22), New-Orleansban helyben 11.7/8 (11.5/16). — *Pétroleum:* Stand white New-Yorkban 7.85 (7.85), Stand white Philadelphianban 7.80 (7.80), Refined in Cases 10.55 (10.55), Credit Balances at Oil City 1.53 (1.53). — *Zsír:* Western steam 7.65 (7.55), Rohe és Brothers 7.55 (7.75), *Tengeri irányzata* állandó. — Szept-re 60.— (58.3/8). — Dec-re —.— (—.—). — Máj-ra —.— (—.—). — *Buzza* irányzata gyenge. — Párosi déli helyben 120.3/4 (122.3/4), Szept-re 119.3/8 (121.3/4), Dec-re 117.3/4 (119.3/4). — Máj-ra —.— (—.—). — *Juliusa* —.— (—.—). — *Gabona* szállítási díja Liverpoolba 1.— (1.—). — *Kávé:* fair Rio 7. sz 8.3/8 (8.3/8), Szept-re 6.65 (6.50), Dec-re 6.90 (6.70). *Liszt:* Spring Wheat clears 4.20 (4.20). — *Cukor:* 3.3/4 —.— (3.3/4). — *Őn:* 27.42—27.52 (27.50—27.75). — *Réz:* 12.62—12.75 (12.62—12.75). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, szept. 14. (Terményfőzések.) (Zárlat.) *Buzza* irányzata gyenge. Szept-re 111.3/8 (113.3/4), Dec. 114.— (115.3/4). — *Tengeri* irányzata állandó. — Szept-re 53.3/8 (54.3/4). — *Zsír:* Okt-re 7.02 (7.—), jan-ra 7.10 (7.07). — *Szalonna* short clear 8.37 (8.37). — *Serleshus:* Okt-re 10.72 (10.70). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Napirend.

Naptár: Csütörtök, szeptember 15. Római-katolikus: Nikodém vt. — Protestáns: Nikodém. — Görög-orosz: (szeptember 2.) Mamánt. — Zsidó: Tischri 6. — Nap kel: 5 óra 21 percek. — Nyugszik: 5 óra 56 percek. — Hold kel: 11 óra 53 percek délelőtt. — Nyugszik: 9 óra 35 percek este.

A közoktatásügyi miniszter fogad 4 órakor. *Madárvers-küldetés* a Nemzeti Szalóban nyitva egész nap. Belépő-díj 1 korona.

Könyves Kálmán-társaság művelési szalon. (Nagy-mező-utca 37. szám.) Megtekinthető egész nap díjtalanul.

REGÉNY

KÉT SZENVEDÉLY

Irta: APRAXIN JULIA grófnő

(44)

Hanem mintha felindulást vettem volna észre La Feuilladené arcvonásain. Aztán egészen beesteledett, szinte semmit sem lehetett már látni. Amikor a cselédek bejöttek a lámpákkal, minden ismét a régi rendben volt.

E látszólagos nyugalom ellenére is Armand arcán különös kifejezést láttam. Akkor Klotildra néztem és mintha azt vettem volna észre, hogy ő is más, mint amilyen volt. Föltettem, hogy megtudom a valót és egyszer sokáig fennmaradtam a szobámban. Végre lépéseket hallottam egy órákor éjszaka. Armand és az én szobámnak az ajtaja erre a folyosóra nyílik. Az én ajtómat nyitva hagytam s volt gondom rá, hogy cloltam a lámpámat és gyertyáimat, nehogy valamit észrevessenek. Nem tudom, miért, de valami rendkívüli dolgot sejtettem.

És csakugyan határozottan meghallottam a folyosó szőnyegén egy selyemruhának a suhogását; aztán valakit láttam Armand ajtaja előtt s miután az ajtó végre megnyílt s széles fénycsík vetődött ki a résen, ez a fény megvilágította azt az alakot, akinek a lépteit hallottam és ráismerem La Feuilladené.

Mersdorf bárónő fájdalmasan felsikoltott.

— Fájdalom, asszonyom, ő volt. A szerencsétlen asszony biesített Charcet szobájába. Nehány sikoltást, néhány szaggatott szót hallottam és aztán semmi egyebet hajnalig, amikor a bárónő távozott Charcet szobájából.

A bárónő arcát a kezébe rejtve fájdalommal kiáltott fel:

— A szerencsétlen!

— Igen, csakugyan, a szerencsétlen! Mert Armand, erről meg lehet győződve, nem szereti őt. Pillanatnyira elragadtatta magát a szépségtől. De én, aki ismerem őt, nagyon jól látom, hogy beleunt, észreveszem, hogy csaknem irtózatot érez, amikor Klotild feleje közeledik.

— Lehetséges ez! Bizonyos ön abban, hogy nem csalódik. Angland?

— Ó, asszonyom, inkább csalódom a magam, mint Armand rovására. Szegény barátom szívén és agyában mint nyitott könyvben olvasok... És azt sem titkolom ön előtt, hogy közvetlen katasztrófától tartok.

— De hát mit csináljunk? Mire határozzuk el magunkat? Bele vararodok? Mindenfelől csak pusztulást látok és nincs hatalmam, hogy elhárítsam. Nem akarok beavatva lenni Klotild szerencsétlen örültségébe. És ilyen körülmények között nem látok más utat, mint hogy elmenjek innen. Mi is lehet az én szerepem itt! Nincs bátorságom arra, hogy tovább is így tartson ez a helyzet. Igen, Armand, azt hiszem, ön nem ítél meg azért, hogy távozom Follevilleből. Igen, mert, fájdalom, jelenlétem semmit sem akadályozott meg. Semmi dolgom nekem itt nincs többé!

És Mersdorf bárónő két nappal e beszélgetés után, azzal az ürüggyel, hogy levelet kapott, amely Ausztriába szólítja, odahagyta Follevillet.

Klotild semmit sem tett a maga részéről az elutazás megakadályozására, örült, hogy nem kell többé tartania ez épp oly önfeláldozó, mint szigorú barátjának a fűrkésző szemétől.

Egyébként is minden gondolatát lekötötte Armand iránt való örült szerelme.

Másrészt nagyon nyugtalan volt, mert kezdett rájönni, hogy Charcet nem volt többé ugyanaz, mint az első napokban. Próbált is szemrehányásokat tenni, amelyekre azonban Armand közbömbös maradt.

Az első mámor, amelyet Klotild szerelmének szenvedélyes kitörései hoztak rá, csakhamar szétfoszott.

Ott, ahol nincs meg az igaz érzelemnek a mély alapja, csak közbömbösség marad meg, sőt eszmőr is következik be, amikor az érzékek első mámorja odavan.

Annál is inkább így kellett ennek lenni Ar-

mand esetében, akinek a szíve és minden gondolata egy másik asszonyé volt.

Azért leküzdhetetlen irtózatot érzett e teremtes iránt, aki egy pillanatnyi gyöngeséget felhasználva, magával ragadta, hogy az ellen vétsen, aki a világon a legdrágább és legszentebb volt neki.

Armand, éppenséggel nem rejtve érzelmeit Klotild előtt, kegyetlen elgötéltelt érzett, mint nyitott könyvbe engedve belenézni magába.

De Klotild lehunyt a szemét, hogy ne lánson, mindenképpen meg akart őrizni egy kis reményt.

Amikor a valóság cserbenhagy bennünket, illúziókban akarunk élni.

Minél sötétebb, közömbösebb, sőt zárkózottabb lett Armand, annál inkább igyekezett Klotild képzelt okokat találni arra, hogy megmagyarázza magának Armand viselkedését irányában. Azt semmiképpen sem akarta belátni, hogy Armandban szerelme nines iránta. Olyan jól mutatta az első időkben a szenvedélyt, hogy teljesen hitt benne Klotild. Annál is inkább hitt benne, mert akart hinni benne. Olyan édes hinni abban, amit az ember olyan nagyon kíván.

Ahelyett, hogy megértette volna Armand Julia iránt való szerelmének a nagy erejét és egyszersmind meg is találta volna ebben a szerelmeben iránta való elhidegülésének az okát, ahelyett a lehetetlent kutatta. Azt képzelte, hogy Charcet féltékeny La Feuilladera. Erőfeszítéseket tett, hogy megnyugtassa, hogy meggyőzze, hogy csak őt szereti és hogy tisztán csak az illendőség korlátai között él az urával.

Armand, akinek mindez teljesen közbömbös volt, még csak nem is figyelt arra, amit Klotild mondott neki. Gondolatai különben is egészen messze jártak Follevillel és Klotildtól.

Igy álltak a dolgok, amikor Charcet egy reggel levelet kapott a nővérétől, aki arról értesítette, hogy férjével együtt visszatérőben van Párisba s velük megy lányja, Moreuil és Julia is.

Azzal fejezte be, hogy Moreuil márkí látni kívánja, hogy nemcsak Párisba várja.

Armandot örült öröm fogta el arra a gondolatára, hogy Julia közelébe kerülhet s elhatározta, hogy minden magyarázkodás kikerülése végett úgy hagyja oda Follevillet, hogy senkit sem értesít előre az elutazásáról.

Különbö is mit mondhatna Klotildnak? Semmit sem, bizonyára semmit sem, mert hiszen elhagyja őt, hogy a másikhoz siessen, Juliához! Akit egyedül szeretett.

Ami Anglardot illeti, neki semmiről sem mert beszélni; de elég jól ismerte s tudta, hogy mindenre rájött s azt is tudta, hogy Anglard, ha nem is tartotta szükségesnek, hogy akár csak a legcsekélyebb szemrehányással is illesse, elítéli viselkedését.

Mit lehet tenni hasonló esetekben? Mire szánja rá magát az ember?

Arra, hogy először is meneküljön és magukra bizza az eseményeket.

Legalább az olyan lágy és határozatlan jellemű emberre nézve, mint amilyen Armand, ez vaolt az egyetlen tennivaló.

El is tűnt Follevilleből, a nélkül, hogy csak egyetlen sor irást is hagyott volna bárkinck is.

Megleégedett azzal, hogy meghagyta Anglard inasának, értesítse az urát, hogy ő Párisba utazott.

Ismerve Viktort, könnyen elképzelhetjük, milyen hatással volt az ő javíthatatlan gyermekkori barátjának ez az új esinyje; de hogyan értesítse minderről Klotildot?

Ez megint egyike volt azoknak a keserves megbízásoknak, amelyekkel Armand neki ugyancsak gyakran kedveskedett.

Amikor Klotild megtudta Viktortól Armand hirtelen elutazását, kétségbeesése olyan volt, hogy Anglard azt hitte, beleőrül. Egészen komolyan aggódott ebben a tekintetben.

Minden eszközt föl kellett használnia, amit csak a szíve és az esze ajánlott neki, hogy kissé lecsillapítsa a szerencsétlen asszonyt.

Szerencsére La Feuillade Evrenxbe ment valami birtokvásárlás dolgában, amely egész napra távoltartotta Follevillelől.

Igy hát semmit sem vett észre.

Attól kezdve, hogy Charcet odahagyta Follevillet, semmi sem tarthatta ott Klotildot. A legfőbb csak az volt, hogy elfogadható ürügyet találjon a párisi utazásra, nehogy az ura gyanut fogjon.

Meg volt győződve arról, hogy visszavezeti Armandot a lábaihoz; lehetetlen volt elhinnie, hogy Armand szerelme örökre elveszett az ő számára.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG

Krizantémum-kiallítás. Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület krizantémum-kiallítást rendez november 13—18-ig Temesváron. A kiállítás iránt kertész-körökben nagy az érdeklődés.

Közlekedési vállalatok bevétele. A Dunagőzhajózási Társaság bevétele augusztus 1-től 31-ig 1,951.000 korona (+ 76.801 korona), a hajózás kezdetétől július végéig 7,703.009 korona (+ 342.001 korona), összesen 9,654.200 korona (+ 419.802 korona). — A Mohács-Pécsi vasút bevétele augusztus 1-től 31-ig 94.405 korona (— 2434 korona), január 1-től július végéig 748.873 korona (+ 52.798 korona) összesen 842.278 korona (+ 50.364 korona.)

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 51.50 korona pénzben, 52.50 korona áruban. — Bécsben a szesz gyengébb. A kontingentált készárú 53.20 korona pénzben, 53.60 korona áruban.

Sertés-konsumvásárl jelentés. (A székfővárosi sertésvásár és közbölgőhid intézősége.) Szeptember 14. Fölhajtás összege 439 db sertés, 42 darab süldő. Előző napi eladatlan maradvány 27 darab sertés, 42 darab süldő, összesen 466 darab sertés, 56 darab süldő. Eladatott 429 darab sertés, 11 darab süldő. Eladatlan maradvány 37 darab sertés, 45 darab süldő. A vásár irányzata közepes. Az árak szilárdak. — Következő árak jegyezettek: Zsirsertés: Öreg I. r. 350 kilogrammon feül — K.-ig, II. rendű 280—350 kilogrammig — fillérig, II. rendű selejtezett — fillérig, kanló — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon feül 100—106 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogramm 96—104 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 90—95 fillérig, süldő — 84 fillérig, malac — fillérig. Hussertés: nehéz 300 kilogrammon feül — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm 84— fillérig, süldő 96— fillérig, malac 40 kilogramm — fillér. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élőszuliban értendők.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, szeptember 14.

Nyugodt hangulat mellett 45.000 méter-mázsas buza került a forgalomba változatlan áron.

Rozs, zab és tengeri jegyzése 5 fillérel alacsonyabb.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 82 k. 10 K. 85 f., 100 mm. 82 k. 10 K. 85 f., 300 mm. 81 k. 10 K. 85 f., 300 mm. 81 k. 10 K. 70 f., 500 mm. 80-5 k. 10 K. 80 f., 400 mm. 80-5 k. 10-K. 80 f., 300 mm. 80 k. 10 K. 70 f. felső, 500 mm. 80 k. 10 K. 75 f. felső, 100 mm. 80 k. 10 K. 62-5 f., 100 mm. 80 k. 10 K. 60 f., 100 mm. 80 k. 10 K. 75 f., 200 mm. 79 k. 10 K. 75 f., 3200 mm. 80 k. 10 K. 75 f., 800 mm. 78 k. 10 K. 75 f. törökbecsei, 100 mm. 79-5 k. 10 K. 75 f. felső, 100 mm. 79-5 k. 10 K. 65 f.

Szarvasi: 1000 mm. 81 k. 10 K. 87-5 f. **Mezőhegyesi:** 4000 mm. 81 k. 10 K. 85 f. **Pestmegyei:** 300 mm. 78 k. 10 K. 60 f., 150 mm. 78-5 k. 10 K. 50 f., 200 mm. 78 k. 10 K. 60 f., 250 mm. 78 k. 10 K. 50 f., 200 mm. 77-5 k. 10 K. 60 f., 2600 mm. 76-8 k. 10 K. 50 f.

Bánsági: 3000 mm. 79 k. 10 K. 60 f., 4000 mm. 75-5 k. 10 K. 52-5 f.

Bácskai: 1400 mm. 76-5 k. 10 K. 42-5 f. **Duna-Bácskai:** 4300 mm. 77 k. 10 K. 47-5 f. **Török-Becsei:** 1500 mm. 79 k. 10 K. 70 f., 500 mm. 79-5 k. 19 K. 70 f.

Ó-Becsei: 2700 mm. 77-5 k. 10 K. 61 f. **Verbászi:** 250 mm. 79 k. 10 K. 70 f. 6-buza.

Romániai: 4600 mm. 80 k. 10 K. 85 f., 3000 mm. 79-5 k. 10 K. 55 f.

Mind három hónapra.

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök, 1904. szeptember hó 15-én.

M. KIR. OPERAHÁZ

Bánk bán.

Nagy opera 3 felvonásban.

Személyek:
N. Endre király Beck
Géza király Flatté
Ottó herceg Kertész
Bánk bán Prévost
Mélinda, felesége W. Krammer
Petur bán Ney D.
Udvarmester Kárpát
Biborach Szendrői
Kezdeté 7 1/2 órakor.

Heti műsor:
Péntek: Zárva.
Szombat:
Vasárnap:

NEMZETI SZÍNHÁZ

Pogány Gábor.

Színjáték 3 felvonásban.

Személyek:
Dr. Pogány Péterné Rákosi Sz.
Pogány Gábor Caszár
Pogány Hermin Helvey L.
Pogány Anna Török I.
Pogány Péter Mészáros
Lindner Berta Nagy I.
Kovács Zoltán Mihályi
Hollay József Hetényi
Kezdeté 7 1/2 órakor.

Heti műsor:
Pénteken: Lady Windermaere
Jegyzék.
Szombat: Napkeleti király-
kisasszony.

VIGSZÍNHÁZ

Csók pirulák.

Bűvész 3 felvonásban.

Személyek:
Frontignan Góth
Odette Csáky
Angèle Kertész
Bicotté Nika
Lavrotte Vendré
Brackson Szerényi
Lartignon Balassa
Maxime Tapolczai
François Bárdi
Kezdeté 7 1/2 órakor.

Heti műsor:
Pénteken: Takarodó.
Szombat: Kis pajtás.
Vasárnap: Kis pajtás.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

A gyermek.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Heti műsor:
Pénteken: A gyermek.
Szombat: A gyermek.
Vasárnap: A gyermek.

VÁROSL. NYÁRI SZÍNHÁZ.

A hét Schlezinger.

Látványos énekes bűvész 5 felv.

Kezdeté 7 1/2 órakor

NÉPSZÍNHÁZ.

Katinka grófnő.

Nagy operett 3 felvonásban.

Személyek:
Kázmér gróf Kiss Mihály
Katalin grófnő Balázs Olga
István gróf Irsai
Anna grófnő Kereszényi
Katinka Szamosi
Teofil herceg Kovács
Peto diák Rédei
Rovoda Kápolnai
Ulászló Szirmay
Kezdeté 7 1/2 órakor.

Heti műsor:
Péntek: Rézi.
Szombat: Rézi.
Vasárnap: Rézi.

MAGYAR SZÍNHÁZ

D. u. 3-ór mérs. helyarállal

ifjúsági előadás:

Toldi.

Történelmi dráma 3 felvonásban.

Este:

Csak tréfa!

Énekes bohócs 3 felvonásban.

Személyek:
Karszáné Sziklalné
Dusi Szentgyörgyi
Mimi Korai
Lézi Ferenc Ráthonyi
dr. Kerap Tollasi
dr. Garan Grégh
Falkóczy Elíz Baltay
Ponyó Oszkár Heltai
Kezdeté 7 1/2 órakor.

Heti műsor:
Pénteken: Csak tréfa.
Szombat: Csak tréfa.
Vasárnap délután: A droztostól.
Vasárnap este: Csak tréfa.

KIRÁLY SZÍNHÁZ

En, Te, Ő!

Operett 3 felvonásban

Személyek:

Vergy gróf Németh
Gabriella Kürty
Göczy Papp
Millepertuis Ránó
Yolandé Körömendy
Maxime gróf Szomori
Alcofribus Véssey
Coco Ferenczy
Marach Gyöngyi
Misy Csatali
Ysabeau Fedák
Kezdeté 7 1/2 órakor.

Heti műsor:
Pénteken: En, te, ő!
Szombat: En, te, ő!
Vasárnap dé. u. Szép mosoné,
este En, te, ő!

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Tetemrehívás.

Eredeti színmű 4 felvonásban.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

XI-ik évfolyam. **BEÍRATÁSOK** naponta 9-6-ig eszközöltetnek.

SOMOGYI MÓR, tanár államilag képesített oklevéles zenetanár, Zongoraművész igazgatósága alatt álló

ZENE-CONSERVATORIUM-ban VII., Erzsébet-körút 44., I. em.

ZONGORA, HEGERGŐ, ÉNEK és az összes tanterekre először tantervűkkel, kezdőknek és haladóknak a legmagasabb művelési kiképzésig.

Az intézetet a legelőkelőbb családok gyermekei látogatják. Fényes tantereművek. Kívánatra prospectust.

Részletre és készpénzfizetésre

BUTOR asztalos, kárpitos, vas- és rézbutor-műhelyében VII. ker., Wesselényi-utca a 41. (a Xó rész-utca sarkán.)

Saját szőlő készítmények.

Magyarnak Pécs, Németnek Bécs. Ne küldjék pénzüket kerk külföldre.

Legalkalmasabb ajándék (10-15 termésetes nagyságú) szivarkaszelencze, gyufatartó, zsebkész, szivarváz és író. Valódi üstösből művészi kivitelben 52 korona. Kitehő összehajtható és pedig szelencze, gyufatartó és székák 49 K. Remek kivitelű szivarkaszelencze, valódi üstösből.

SCHÖNWALD IMRE magyar órásmester és órászedő, PÉCETT 12. Nagy képes árjegyzék ingyen.

A 22694. számú

„Ujtások hetiinyomó telegráfokhoz való jelvevő készülékeken”

című, 1900. november 10-ről kelt magyar szabadalomra vevők vagy engedményesek keresteinek

Szíves ajánlatokat „W. A. 5597” jelleg al. Mosse Rudolf, Bécs, I. Seilerstätte 2. továbbít.

A „Hydrochromin”

A legújabb hordozható felfesték száraz por, mely csupán hideg vízzel, minden egyéb pótlék nélkül vegyítve, már is festésre kész. A „Hydrochromin”-nal való más szagtalan, rendkívül gyorsan száradó, évek múltával sem veszíti el színeit, már néhány nap múlva mosható, gázolnak, esőnek, szivataros időjárásnak ellenálló, az oldatban összes előnyeit magában foglalja. A víz kerül többé mint a mézszel, vagy enyvesítéssel való festés. A festék homokzatok és lakóház belhelyiségeire igen alkalmas és bármely szírral alapon, így mérsékelt és cement vakolatokra, cserépre, kőre, fémre, hidegben, vaston sőt bevakol. A „Hydrochromin” a legelőkelőbb festék és egy-kérmény területnek vele való befestése körülbelül 5 fillérre kerül. Bármely színben kapható. Tájékoztatóval, mintával és árjegyzékkel kívánatra bérmentve és ingyen szolgálnak.

— Kapható Budapesten a következő cégeknek: —
Erlak Réz VI., Váci-körút 59. sz. — Hartmann A. Vilmos V., Lipót-körút 5. sz. — Klein és László VII., Károly-körút 3. sz. — Krayer E. és Társa V., Váci-körút 6. sz. és főközlözetben, — Patay és Füstner VI., Uj-utca 20. sz. — Strobenitz Testvérek Rézvány-társaság IX., Ulói-utca 80. sz. — Strobenitz és Orth VII., Király-utca 43-45. — Szende Adolf IV., Ferenc József rakp. 22.

Jótállás mellett olcsón

BUTOROK

divatos hátszabak 20 forint és feljebb teljes matt fagyott ebédok 75 50
divatos szalon-garnitúrák 50 20
szekrények, ágyak, hűtőgép, szekrény, asztalok, íróasztalok és minden félék egyes butorokból igen olcsón.

NAGY IMRE

lakkberendezési vállalkozó.
BUTORRAKTÁRA:
Váci-körút 9. sz., I. emelet,
Szerencsen-utca sarkán.

Kézimunka-iskola

A varrás, hímzés és gépművészet minden nemére kiterjedő oktatást adok. Műhímesre megrendelést elvállalok.

STANIEK OLGA okt. kézimunka-tanítónő Budapest, Baross-útca 50. Sz., I. emelet 6.

Az egyedül létező valódi angol **SZÉPÍTŐSZER**, mely már 2-3-szor bekentés után biztosan hat és a bőrnek nem árt, **BALASSA-féle valódi angol**

Előhívott minden arcfestést, lassúságot, kifáradt, pattanást, szepilőt, májfoltot, borjakat (mitesszert) sőt az arcra nem friss idegű, fátalagság köleszőt, 1 éves ára 2 kor. Elhöz ugorkaszappan 1 kor., púder 1.20 kor. Főzetékköddsi 1.00

BALASSA KORNEL gyógyszer-tára 12269

BUDAPEST-ERZSÉBETFAVA 50.

Kapható minden gyógyszerboltban. Főraktár Budapesten: Török József gyógyszertárban, Király-utca 12. és Andrássy-út 26., dr. Egger Leó Nádor-egyházra, Váci-körút 17., Zoltán Béla gyógyszertárban, V. Szabadság-tér, továbbá a következő drogériákban: Botlay J. Frigyes, V. ker., Mátyás-útca 2. — Fodor Márton, VII. ker., Király-utca 42. Lux Mihály, IV. Mozcum-körút 7. Neruda Nándor, IV., Kossuth Lajos-utca 7., Molnár és Mészér, IV., Koronaherceg-utca 11.

Schmidt M. sziggyártó, nyerges és bőrcsiszó Budapest, VIII., Kerepesi-út 25. sz.

Ajánlók saját gyártmányú kocsik és lovas- és szerszámjait, minden nemű utazóbőröndök, pénz, szivar- és cigaretták sőt. tárcáit. Megrendelések és javítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek. Árjegyzék bérmentve.

* Párisi különlegességek. *

Párisban időzésem alkalmával beszereltem a legújabb eredeti párisi modelleket és így abban a helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Minden nalam vásárolt cipőért 1 évi irásbéli jótállást vállalkok, hogy a felsőbőr repedése ki van zárva, ha GUZI-kenőccsel bekent, idő előtti elszakadása esetén ingyen megcsinálom.

Minden vidéki rendelést vagy teljesben portamentesen vagy kívánatra 1 pár elegáns cipő simlást mellékelek ingyen. Nem megfelelő kicserélek vagy a postát visszaidom.

Hogy mindenki meggyőződjék világítói GUZI-kenőccsel jóságáról, mindezt ki címet velem közli, 1 tegyél GUZI-kenőccsel és több száz eredeti fenyhegyfélével ellátott árjegyzékem küldöm ingyen és bérmentve. — Legfontosabb mérték: ha harisnyósan egy paplira állva a lábapár körvonalát lerajzoljuk

Párti elegáns vix műszálpap	3.90	Párti divat elegáns sörve, fröcs v. gombo, selyembéllel, női	4.20
Brós vix sima dupla talpap	3.30	Box bakancs varrott málj, elegáns	4.50
Feltöltött elegáns szalonlakk, fröcs, valódi sörve bőr-szálral	4.50	Kivagott kécszfatos szalonlak v. fröcs bőrcipő	2.-
Elegáns sörve, női, cugos, vagy fröcs	3.20	Gyermekecipő, magas, 3 évig	1.-
Feltöltött elegáns angol box fröcs, női	3.90	Zergébőr, magas, gyermek, fröcs, sörve, 7 évig	2.-
		1.80, 8-10 évig	2.-

AGULÁR IGNÁC

Budapest, VII., Kerepesi-út 30/a sz. a Rókus-kórház templomával szemben.

Cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság magyar vonalainak üzemeltetősége.

4665/M. sz.

A cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság az 1905. év folyamán magyar vonalait számára szükséges, körülbelül 10.000 kg. szállandó kocsikötőcs (vagonkötőcs) szállására ezennel pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb 1. évi október hó 10-én déli 12 óráig a cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság üzemeltetőségre (iktatójánál) (Budapest, I. Mészáros-utca 19. földszint) nyújtandók, illetőleg küldendők be, megjelvezéren, hogy ugyanott a vontatási és műhelyszolgálynál (II. em. 30.) a részletes pályázati hirdetményekkel, általános és különleges szállítási feltételek önköltségi árban megszereshetők.

Budapest, 1904. augusztus hó 27-én.
Az üzemeltetőségek.

„Légsűrítő szivattyú”

című, 1898. február 14-ről kelt magyar szabadalomra vevők vagy engedményesek kerestetnek

Szíves ajánlatok „W. E. 5638” jelleg alatt MOSSE RUDOLF, Bécs, I. Seilerstätte 2. továbbít.

A 19871. számú „Hydranlikus sajtó gőzmultiplikátorral és nyomó akkumulátor által szolgáltatott víztöltéssel” című, 1900. május 17-ről kelt magyar szabadalomra

vevők vagy engedményesek kerestetnek Szíves ajánlatokat „W. V. 5666” jelleg al. Mosse Rudolf, Bécs, I. Seilerstätte 2. továbbít.

FŐVÁROSI ORFEUM

VI., Nagymező-utca 17.

SEMMELHOFF TERKA

és 18 attrakció.

Az előadás kezdete 8 órakor. A télikerben reggeli 5 óráig VÖRÖS ELEK cigányzenekara hangverseny.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb
PAP lan PAP lan PAP lan

4 kasszabűtő vasgép 3 db	10.00	1 sodrony acél ágybetét	5.-
kivételű matrac	1.80	1 tengerifü matrac	4.50
1 rouge paplan	2.80	1 afrikai	5.-
1 csehmir paplan	3.40	1 lézör	12.-
1 szén	3.80	1 aluk köper függőy	3.-
1 szilaz cachmir	4.90	1 tunis	1.50
1 selyem alász paplan	8.50	1 gyapjú	4.20
3 fődros selyem atl. papl.	13.50	2 ágy, 1 asztalterítő honret	5.50
1 jó váson paplan lepedő	2.-	2 ágy, 1 gyapjú	12.-
1 szén	1.50	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1 finell ágytakaró pokróc	2.50	1 ágyfüte	1.-
1 gyapjú	5.50	1 ágyfüte	0.85
1 jó lópokróc	4.60	1 tapetny ágyfüte	1.20
1 téli pokróc	4.60	1 sző. jó főtűzőnyeg	40
1 szőp fall szőnyeg	7.50	1 o. mintázott	75

GICHNER JÁNOS

aplak, matrac, és hártitókára gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. szám. Árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem telés árak kicseréltetnek, vagy a pénzt visszaidom.

Irodalmi értesítés!

HA VÉGIGTEKINTÜNK irodalmunk azon termékein, melyek a tudományos munkásság eredményeit a művelt nagyközönséggel közvetítik, azt tapasztaljuk, hogy hazánkban aránytalanul csekély általánosan élvezhető, jó színvonalon álló közérdekű munka teljesíti ezt a fontos hivatást. Folyóiratok és alapos monografiák nálunk is hirdetik a kutató és kisebb-nagyobb méretű vívmányait és a tudományok hatalmas fejlődését, de e fejlődés eredményei nehezen jutnak el a nagyközönség ama részéhez, mely alapos felvilágosítást, igazi műveltséget keres, de azt csakis élvezetes, művészi formában fogadja el. Az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat a művelt nagyközönség ezen igényeit szem előtt tartva,

A MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRA

cím alatt oly vállalatot indít meg, a mely az emberi műveltség minden ágára kiterjed és mindazok szükségletével számol, a kik ismereteiket kiegészíteni, teljesebbé tenni kívánják. A Műveltség Könyvtára a művelt nagyközönséghez fordul és a tudományok népszerűsítésére törekszik, oly értelmű népszerűsítésére, mely az előadás egyszerűségével, az irodalmi alak könnyedségével általánosítja az ismereteket, az ismeretek körében azonban csakis tényekre, adatokra és legújabb vívmányokra támaszkodik.

A magyar közönséget nagy gazdasági és művelődési kérdések foglalkoztatják és már köztudattá vált, hogy nemzeti ideáljainkat csakis szellemi és anyagi gazdagodással tudjuk kiküzdeni. A Műveltség Könyvtára a reális és ideális ismeretek eme nagy kincsesára, mindkét irányban értékes tartalmat nyújt az olvasóknak, a mennyiben egyforma figyelmet fordít a technikai és egyéb reális tudományokra és a modern műveltség kellékeihez tartozó irodalmi, történelmi és művészeti ismeretekre is.

A Műveltség Könyvtára első sorban magyar szempontból tárgyalja az összes ismeretanyagot és épen nem fordítása vagy átültetése valamely külföldi irodalmi vállalatnak, hanem tervben és kivitelben egyaránt eredeti munka, melyben a hazai tudomány legjelesebbjei működnek közre.

A Műveltség Könyvtára tizenkét nagyalaku kötetből áll, melyek külalakja is egyesíteni fogja a használhatóságot a művészi igényekkel. Ötelnél több szöveggel és fényes kivitelű műmelléklet fogja a munkát díszíteni és a képekben is első sorban a hazai viszonyok, hazai gazdasági és ipari alkotások és vívmányok kerülnek bemutatásra. A Műveltség Könyvtárának első kötete 1904 végén jelenik meg és azután 4—6 havonként következnek a további kötetek, úgy, hogy a teljes vállalat négy-öt év múlva a közönség kezében lesz.

A Műveltség Könyvtárának külseje a legkényesebb igényeket is kielégíti. Papírja famentes, betűi újak, kötése kiváló műzlessel készült. Az ily pazar kiállítású tizenkét kötetnek előfizetési ára 288 korona.

✿ A Műveltség Könyvtárának részletes tartalma a következő: ✿

I. KÖTET. Az ember. TESTI ÉS LELKI ÉLETE, EGYÉNI ÉS FAJ SAJÁTSÁGAI. Szerkesztik ALEXANDER BERNÁT és LENHOSSÉK MIHÁLY.	V. KÖTET. A technika vívmányai AZ UTOLSÓ SZÁZ ÉV ALATT. Irják GAUL KÁROLY, GONDOS VIKTOR, HENNYEY VILMOS, HOLLÓS JÓZSEF, JALSOVICZKY GÉZA, KARVÁZY ZSIGMOND, LITSCHAUER LAJOS, MÜHL-WERTHI MÜLLER HUGÓ, MURAKÖZY KÁROLY, PFEIFER IGNÁC, SCHIMANEK EMIL és WITTMANN FERENC.	IX. KÖTET. Az Ujkor és Legújabb Kor története. Irja MÁRKI SÁNDOR.
II. KÖTET. A világegyetem. A FÖLD S A CSILLAGVILÁG FIZIKAI TÜNEMÉNYEINEK ISMERTETÉSE. Irják CHOLNOKY JENŐ és KÖVESLIGETHY RADÓ.	VI. KÖTET. A társadalom. AZ EMBERI MŰVELŐDÉS, GAZDASÁGI ÉS IPARI ÉLET. Irja STEIN LAJOS, berni egyetemi tanár.	X. KÖTET. A magyar irodalom története. Szerkeszti FERENCZI ZOLTÁN. Irják ENDRÓDI SÁNDOR, KARDOS ALBERT, KATONA LAJOS.
III. KÖTET. A föld. A FÖLD MULTJA, JELENE ÉS FELFEDEZÉSÉNEK TÖRTÉNETE. Irják CHOLNOKY JENŐ, LITKE AURÉL, PAPP KÁROLY.	VII. KÖTET. Magyarország története. Irja ACSÁDY IGNÁC.	XI. KÖTET. A világirodalom története. AZ EMBERISÉG SZELLEMI ÉLETÉNEK KAPCSOLATOS ÁTTEKINTÉSE. Szerkeszti ALEXANDER BERNÁT.
IV. KÖTET. Az élők világa. ÁLLATI ÉS NÖVÉNYI ÉLET.	VIII. KÖTET. Az Ókor és Középkor története. Irja MÁRKI SÁNDOR.	XII. KÖTET. A művészet könyve. TUDNIVALÓK A MŰVÉSZETEK TÖRTÉNETÉNEK OLVASÁSA ELŐTT. A KÉPZŐMŰVÉSZETEK TÖRTÉNETE A LEGRÉGIBB KORTÓL MAIG. — Irják LYKA KÁROLY és MALONYVAY DEZSŐ.

A „Műveltség Könyvtára“ az ATHENAEUM irodalmi és nyomdai részvénytársulat kiadásában jelenik meg és a hazai könyvkereskedelem útján lesz kapható.

Minden szó egyszeri beiktatása
nonsensuális betűkből 4 fillér.
Vastagabb betűkből 8 fillér.
Ezerhatszötögi telefon-szám: 65-23.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetések díjmentesen ad-
felvételre kerülnek a kiadóhivatal:
VIII., Kerepesi-ut. 25. sz.
Kiadóhivatali telefon-szám: 54-39.
Lévelel tudakozásra ingyen adnak felvilágosítást, csak a válasza szükséges levelet kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket
Kerepesi-ut. 25. sz.
alatt (Telefon: 54-39).
Képzett hirdetőkből,
és eredeti nyelvre mellett még a
bővebbé írtokban lehet feladni

Blockner J.
hirdetési iroda
IV., Sütő-utca 6. szám.
Breuer Nővérek
dohányüzem
Tere-úrtól 54. szám alatt.
Deutsch Miksiáné
Andrássy-ut. 38.

Eckstein Bernát
hirdetési iroda
V. ker., Fűdő-utca 4. szám.
Engelmann Mór
dohányüzem
IV. ker., Kálmán-ter 2. szám.
Frank Pál
könyvkereskedés
IV., Gróf Cziráky-féle palota,
Kosztán Lajos-utca, Király-ter,
(Koronaherceg-utca kanyar.)

Fischer J. D.
hirdetési iroda
IV., Gerőczy-utca 1.
Falkenstein Soma
könyv- és bánkerkereskedés
MISKOLCZ.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda
IV. ker., Váci-utca 17. szám.
Goldner Jozsef
Andrássy-ut. 50.

Goldgruber Mór
könyvkereskedés
II. ker., Fő-utca 17. szám.
Groszmann Jágó
füszer- és vegyeskereskedés
MISKOLCZ és környéke részére
hirdetéseket felvételi iroda.

Haasenstein és Vegler
hirdetési iroda
V. ker., Dorottya-utca 9. szám.
Jambrikovits
dohányüzem
Kerepesi-ut. 50* (Takarékp. épül.).

Kernberg Rozália
dohányüzem
VIII. ker., Múzeum-körút 10.
Leopold Gyula
hirdetési irodája
VII., Erzsébet-körút 54. I. em.

Mosse Rudolf
hirdetési iroda
IV. ker., Ferenciek-ter 3.
Mezei Antal
hirdetési iroda
IV. ker., Eskü-ut. 9. szám.

Nemetes A. J.
újság-árus
IV. ker., Petőfi-ter 3. szám.
Nj. Nagel Ottó
könyvkereskedés
Múzeum-körút 2. sz. (Nemzeti
Színház bérháza).

Rehenczi Iona
dohányüzem
VI., Andrássy-ut. 48. szám.
Sikray Samu
hirdetési iroda
VI. ker., Váci-körút 33. szám.

Sélyom Jakab
hirdetési iroda
VI. kerület, Király-utca 28.
Sopronyi V.
dohánygyár
VIII. ker., Kerepesi-ut. 1. szám.

Szántó Mór
dohányüzem
IV., Kelemen-utca 14. szám.
Szváth Elz
dohányüzem Nagymező-ú. 12.

Schwarz József
hirdetési iroda
V. ker., Marokkó-utca 4. szám.
Schönwald Ferencné
dohányüzem
IX. ker., Ferenc-körút 32. szám.

Schödl Gyula
dohányüzem és postagyűjtőhely
V., Lipók-körút 8.
Schneider-főle tőzsde
Egyetem-ter 5.

Tenczer Gyula
hirdetési iroda
IV. ker., Szervita-ter 8. szám.
Toldi Lajos
könyvkereskedés
II. ker., Fő-utca 2. szám.

Weitzenfeld Jakab
Király-utca 1.
Winter és Nagy
Magyar-utca 6.

Minden hirdetés, melynek
itt este 8 óráig feladnak,
már másnap megjelenik a
BUDAPESTI NAPLÓ-ban.

Levelezés.
Páris.
Végtelen a távolság térben és idő-
ben. A távolságnál csak a fajda-
ban nagyobb, mint az okoz. De
az emlékeztet feloldozt is, mert
vissza hozza az elmúlt kevés bol-
dogoságot. Mikor lesz több? Le-
gyen olvasni!

„Szemüveges Dr.”
Level post-restante Főpostán
V. ker. 31011

Hétszáz korona
évi jövedelemmel közös háztar-
talas lépnek 60 év körül irral.
Levelek a kiadó hivatalba „Öz-
vegnyek” jelleg alatt. 30986

Te csúf!
Édes levedel egész boldoggá tett;
éngek is lever, hogy oly ritkán
fogunk egymással hallani, de re-
méltem, hogy majd lehetleg gyak-
ran találkozzunk; hiszem, hogy
nemcsak a téli boldogság a sze-
relem órája. Ezereser lélekcsók
híveled. Leveleddet várom epvede.
4650

Telegdy Irának
levele van fősztate. 6298
Gellérthyeg 7.
Mai Budapesti Hírlemben meg-
jelent hirdetésit roltában kérem
biznetemet előlvasni. Lajos. 6296

Házasság
közvetítő infeték „Pollitz M.
Epest, Barcsay-utca 8. (Válasz-
bélyeg.) 6299

Betöltendő állások.

Önálló derék-
angolnyelvi és kesztőlök, azonal
felvételnek. Holzer Simon
Kosztán Lajos-utca 9. 31012

Kindtárs
kerestetik 400 kor. tőkélvel egy
konkurrencián nélküli lapvállalat-
hoz. Budapest, Nagy János-ú. 6.
III. 12. 31025

Kárpitostanonc
kosszalt vagy fizetésel, jó mül-
helybe felvételük. Brann, Eötvös-
ú. 34. 2667

Cépsztanonc
ellátással felvételük. Österreicher
Ferenccel, Váci-körút 39. I. em. 2665

20-30 korona
biztos napi keresettel nyújt
bármilyen a „Narcs-tükör”
húsvéti és spiritisztikai mu-
tatóványokat, valamint mu-
tatótársaságokat és szellemes
tréfákat tartalmazó folyó-
írókat terjesztésre. Jelent-
kezés: Budapest, Nagy János-
ú. 6. III. 12. 31024

Állást keresők.

Kárpitos
ajánkozik házban vagy házon
kívül. Wesselenyi-utca 33. 2668

Egy tisztességes
gyermekellen házaspar, férj á-
lami szolga, ki húzamosabb idő-
ra mint háztartás alkalmaza-
va, háztartási állást keres. Cim-
a kiadóban. 4694

Oktatás.

Zongoraművésznő
felolvasás mellett művészi kiké-
pzést nyújt. Cim: Gábor bárnó,
József-körút 39. 2662

**Szabás és ruha-
varrás.** Minden intelligens és
takarékos hölgy és aki a jövővel
biztosítani akarja, tanuljon meg
rajzolni, szabni és ruhát varrni,
erre alkalmat nyújt **Hoff-
mann Karola**, régi jóhírnévű
szabással tanított. **Buda-
pest, Erzsébet-körút 23.**
hol a ruházattal, szabással, egészen
a háztartással alaposan, olcsón
és rövid idő alatt elajánthatják.
Tandíj havonként egész napra 10.
fél napra 5 frt. Aki nálam kitamni
bizonyítványt és munkakönyvet
kap. Kérjen prospektust. 2143

Erzsébetvárosi
zongora iskola, Lövölde-ter
1. szám. Tandíj helyenként ha-
rom órával havi 3 korona,
akadémiai módszer. 2669

Üzletek.

Csemegé-üzlet
hentesárval egybekötve sűrűszen
eladó. Bővebbet: Landesmann,
Baross-utca 107. 31022

Bérbéudo
Magyarország legforgalmasabb vá-
rosában szálloda kávéház és ét-
teremmel egybekötve évi 1600
forintért, átvételhez 2500 forint
szükséglettel. Bővebbet Radóni,
Széveség-ú. 11. 31031

Fűszerüzlet
forgalmaz munkás körünyeken
erős pálinka fogyasztással nagy-
váltással átvételre miatt 350 forin-
tért eladó, Györgynél Agtettek,
ú. 19. 31028

Vendéglo
melyet tulajdonos 25 éve bír,
beavagyon szerzett, nagy
létszámú vendégek, 2500 forin-
tért megvásárolható, 2500 forin-
tért eladó, Györgynél Agtettek,
ú. 19. 31028

Üzletvevők
és üzleteladók helyben mint
videkben, kik bármilyen üz-
letet venni vagy eladni szán-
doznak, forduljanak teljes
bizalommal ezek óta fennálló
jó hírnévűk orvando adás-
és vétel közvetítő irodám-
hoz, hol tisztességes ajánla-
tom és szolid kölcsönársonom
felől bárki is meggyőződést
szereshet magának. Erőstőlés
ad Froud, Kerepesi-ut. 19.
földszint. 31017

Kávéház
Veszprémelegében, nagyfor-
szalmu kereskedelmi város-
ban, étekekészítő főfogalmazó
üzlet, havi forgalom 1000 fo-
rint, évi házbér összes helyi-
ségekért 450 forint, kávéház-
helyiség, 2 külön szoba, te-
kepály, szepare, udvarban
fodót, málkaföld és lakás,
bárki megyeszi, főnyes
ekszisztenciára tesz szert,
olcsón 800 forintért eladó.
Bővebbet Komora György
üzletel adas-vétel ügyké-
zénél, Budapest, Wesselenyi-
utca 34. 31028

Kávécsarnok
klinika mellett, pazarfeyven-
sen berendezve, exakts ur
közönség és egyetemi polgár-
közlet látogatják, naponta 25
koronát tisztán jövedelmez,
200 forintért eladó. Bővebbet
László Lipótál, József-
körút 23. 31030

Kávéház
főváros legjobb éjjeli üzlete 2500
forintért eladó. Bővebbet Radóni,
Széveség-ú. 11. alatt meg-
tudhatok. 21081

Vendéglo
Kerepesi-ut. legforgalmasabb mel-
kötésében, 40 éves épület, több
tulajdonos vagyon szerzett rajta,
berrett, kuglóval, több szobával,
együttelkel, nagy illateressel,
óriási letárral, 1500 forintért
örökön eladó Bővebbet György
László ügykézénél Budapest,
Agtettek-utca 19. 31026

Szatécsüzet
400 forint bér lakással, napi
80 évig sór, 1 1/2 métermáza
kenyér, 10 literpalinka fogy-
valóságos aranybánya, 500
forintért eladó. Bővebbet
László Lipótál, József-
körút 23. 31039

Hentesüzlet
napi 130 forint bevétellel,
1000 forintért eladó. Bővebbet
László Lipótál, József-
körút 23. 31036

Dohánytőzsde
felvilágosító főváros legfor-
masabb körületén, kizárólag
általán nyitvatétel el beren-
dezve, Bővebbet László Li-
pótál, József-körút 23. 31030

Dohánytőzsde-
helyiség kétszobás lakással
360 forint házbérrel Budán,
egyik legjobb helyen, igen
vagy berendezéssel általam
átadón. Nagy Jakó, Csengery-
utca 30. 6235

Keresek
vegyeskereskedés.
jóforgalmú bárhol, azonnali
megvételre, üzletnek teljes
leírását és eladási feltételeit
kerül Komora György, ügy-
kézénél, Budapest, Wesselenyi-
utca 34. 31028

Fűszerkereskedés
csemegéüzlet, naponta 240
koronát forgalmaz, visszavonás
miatt olcsón eladó. Bővebbet Szil-
vassy Nándor ügykézénél, József-
körút 18. 31004

Pékalközetek
kisebb-nagyobb szabatsauk
vannak eladásra előjegyez-
ve, Diósi József adás-vételi
irodában. Budapest, Rókk
Szárd-utca 20. 30975

Házak, telkek.

Családi háza
Budapesten, X., Rákosszáva,
Rákócsterzi-ut. 18. szám, a
Cinkota-Kerepesi helyfűrészek
vasút szélénél állomástól 2
percnyel, mely igen alkalmas évi
lakásnak, vagy kisebb gyárüzem
részére is, jutányos árón eladó,
vagy bérbeadó. Az ingatlan áll:
3 utcai földszint, 1 elő-1, 1 esztől
szoba, 2 étkezőkamra, esztől te-
randa, bercepcse, fűgervem, istálló
és állásból. Bővebbet az Ujpesti
Takarékpénztárnál, Árpád-ú. 17.
31016

Pénz.

Pénzkölcsön
gyorran kieszakozó „Bank-
megbizott” Róza-utca 57.
II. em. 19 - 31015

Kezes nélkül
400 koronát nagyobb kölcsönt
készenkel gyorsan felvételre,
privát pénzt azonnal, Adler,
Akácfa-ú. 11. (Válaszbélyeg.)
6294

Olcsó pénz
Kezes nélkül, 200-400 koroná-
ra, 4 és fél százalékos mel-
lett, továbbá lakásra, föld-
birtokokra, telkekre II-III.
helyre is; drága kölcsönöket
felcserelek 4 százalékos ka-
matra. Tisztviselőkölcson kö-
telegnyelre (vallo nem kell)
felkülszámhoz módon 10-23
éves törlesztésre, legjobban
esetben kezes nélkül folyó-
sítatok, 1800 K. törlesztés-
tel kezdve állami, megyei,
városi, vasúti és nyugdíj-
intézmények bírói szabálytal-
nokoknál, továbbá kalona-
tisztelőknek, tanároknak, la-
noknak, végül mindazon
nyugdíjas egyéneknek, kik-
nek 1100 K. felül nyugdíjuk
van. Somfiele előleges költ-
ség nyelre is. Legnyelnyebb
összegű tartozást is konver-
táltatom. Váltókölcsön 4-5
évi törlesztésre, két kezessel
500-100.000 Koronáig 5-8
nap alatt. Mindenféle ételek-
papírra, katonatisztelőknek há-
zasai óradékára, sorajegy és
vidéki lakarekpenziári rész-
vényekre, az érték 90 száze-
lekéig szerzek 24 óra alatt
kölcsönt. Bármely természetű
pénzkölcsön ügyben, felkís-
tárocska tudósít és felvilá-
gosítást nyújt, díjmentesen
kizárólag: Magyar Ferenc
törvényeszköz bejegyzett
cég, Budapest, Bezeredy-
utca 11. Képviselek kereset-
lenek. (Válaszbélyeg keretük.)
6297

200-400
koronáig pénzkölcsönt kezes nél-
kül, nagyobb kölcsönt kezesel
kijavára házbér megyék. Lóh
Lajos, Huszár-ú. 5. 6297

Pénzkölcsönt
leggyorrasban szerzek kezes-
szel vagy annélkül, privát-
penzt aznap folyósítatok,
ugyintelen tisztviselői köl-
csönt, fizetés vagy nyugdíj-
előjegyzésre, 20-25 évi adó-
mentes, utalagos díjazásért
továbbá ingatlanokra II. és
III-ik helyre előnyös kamat-
ra. Rosenberg Ferenc bank-
képviselete Népszínház-utca
26. (Válaszbélyeg.) 6298

Pénzkölcsönt
gyorrasan folyósítok minden
írásban hitelképes egyének-
kél 400 koronáig kezes nél-
kül, azonnali kezesel magas
fizetés és nyugdíjjal bírókál
előjegyzésre 10-25 évre. To-
vábbá ingatlanokra 4-5 évi adó-
mentes és törlesztésre.
Király József bankkepvisele,
Budapest, Kerepesi-ut. 60. sz.
földszint 14. (Válaszbélyeg.)
31033

Késpénzkölcsönt
kezesel vagy annélkül gyors-
san, privát-pénzt aznap fo-
lyósítatok, ugyintelen betab-
lázásra. Válaszbélyeg. Heller,
Dohány-utca 14. 31034

Lakás-bérllet.

Különbejáratu
csinosan bútorozott szoba egy
vagy két ur részére kiadó. Árpád-
utca 11. II. 7. 31019

Kiadó
másodemeleti két szoba minden
melkéllyel 320 forintért.
Nagymező-ú. 64. 2664

Olcsó lakások
Orczy-ut. 20 alatt, szemben az új
Kálvária-val, gyönyörű kilátással
földszobák, ugyintelen betab-
lázásra. Válaszbélyeg. Heller,
Dohány-utca 14. 31034

Uj házban
IX., Remete-utca 30. alatt, mo-
dern háromszobás és ki-
sebb lakások és tiszt lovaknak
istálló, azonnal és novemberre
kiadó. 31013

Butor.

Butor
résztulajtosító Neurath és
Löwenbeim-nál Budapest VII.,
Király-utca 13. 2-ik udvar. 31021

Különfélék.

Uj boros horók
eladók minden nagyszámban és
a legolcsóbb árón. Berka Károly,
Fehértemplom 3. 31008

Csemegészlott
külöcs postakoraszakban bérmen-
te 2 korona 80 fillért szállít
bárholva. Bortermelő szövetkezet
Debrecen. 10813

Lipótvárosi
maradékok eladásra. Er-
zsébet-ter 4. Legújabb órái-
teli, gyapjú, selyem, damaszt mosó-
kellék, szőnyegek olcsón kap-
tatok. 30610

Zálogcédulákat
bármiről, vidékről is, burorokat,
egész hagyatékokat, részlegesen,
örög hamis fogszakit vála-
sztatással elfogadhatok. Vesz.
Wischegrad Jakab, Nagyfuvaros-
utca 7. Levelezőlapra azonnal jó-
vók. 30670

Kitűnő
üzletes ebéd kapható 35 krajczárral
keresztény családnál. Király-utca
102. f. 5. 31015

Amateur fényképez
közönség figyelmébe. Mindenféle
munkát elvállal fényképez. I.
kerület Győr-ut. 17. Mischlap ház-
szám. 31070

Zongora
fekete réz vaszszekert olcsón
eladó. Dohány-utca 69a. II. 19.
sz. 31020

Keresek
teljes ellátást 10 éves fiatal
tisztességes családnál.
Király-utca 102. f. 5. 31015

Zongora,
rövid, jó karban, 120 fillért köz-
önségen eladó. Lónyai-ú. 28. I. 27.
2663

Szeplő és májolt
ellen világírú Mmo Her-
mine-féle arkenes az egye-
dül legjobban szer, mely az
arcból 3 hét alatt hófehérre
vagy változik. Újvev. teszt és
ifjúságot visszaadja. Ke-
csésből 1 tégely 3 korona,
széküdes bárholva, pénz be-
szelése vagy utavetv. mellett.
Egyedül készítője Mmo Her-
mine, szépségápolási mű-
vészet és kozmetikai infetete,
Aradi-utca 10. I. Kaphato
Róth grógy-szerterában is
Király-utca 12. és Utasy dro-
geria üzletében, Andrássy-ut.
33. 31041

Teljes
évi ruházatot hatvan forint-
ért készit törlesztésre vidékre
is. Guttmann Samuel, VII.,
Erzsébet-körút 6. 30780

2 uj pult
keményfából, barna, jutányosan
eladó. Andrássy-ut. 48. házfel-
től. 2609

Fűzők
készitek a legújabb divat szerint
hamarosan készitve mindenféle
javítás és átalakítás a legúj-
nyosabbban. Ellenbogen Farkasné,
VII., Király-utca 10. II. I. 3995

Okleveles
szűleszón tanácsot, segélyt
nyújt, lakásán mindenkor
Aradi-utca 32. föld. szint I.
Dedizskyné. 30942

Boroshordók
külön állapotban, olcsón elada-
nak. Roth Jakab borkereskedés,
Holló-ú. 10. 2434

Boroshordók
kevesse használtak, kaphatok
minden nagyszámban olcsón. X.,
Kobányás, Ideg-utca 2. székü-
cső, székücső, székücső, székücső,
Kápolna-ter villamos végállomás.
30903

Ünnepnyek
bankettek, lakodalmak, táncmul-
sók alkalmaihoz **kölcsönöz-
vidékre és székücső** székücső,
evésbőszöket, asztali vázon-
neműket, porcellán és ívegmen-
eket a legújmodabb díjjak
mellett. **Gülich Márton**, Eiasó
budapesti kölcsonköz vállalata,
Hajós-utca 17. Telefon 80-
30627

Orpington
falakakos, idelek, falyvakik,
William Cook eredeti angol
tenyészőből nevelve, 8 ko-
ronátul kezdve eladók. Gu-
bacsujhelyi szőlőgazdaság,
Soroksár. 6253

Boroshordókat
ujat és használtat bármely nagy-
számban szállit: Révész, Budapest
IX. Ernő-utca, Telefon 56-50.

Forgatható
uj tekkasztal olcsón,
eladó. Fecske-utca 14. sz.
30920

Hölgyek gyakorlati
Visszafutó, nagy gyakorlati bíró-
anál, székücső, székücső, székücső,
képzőhely ismerettség hiányában
erősen ajánlok. Csengery-utca
71. III. 27.

Veszek és eladok
zövegéből kiválótt arany és
ezüst tárgyakat. Éndök érté-
esztől 5/12 krét. Kizároló vagy
más ezüsttelmet 6 krét. Arany
gyárlatok szép kivitelben f. 2500.
Képzőhely, székücső, székücső,
trótt kezdve, név arany órákat
10 trótt kezdve. Nagy választék
drága kövekben. Árjegyzék bér-
mentve küldetik. **Fuchs Dávid**
utóda IV. Váci-utca 19. I. 3

Felöltő 6 K-tól fell.
Ulster 8
Telikabát 10
Jaquet 4
Ferenc József-kab. 6
Nadrág 4
Mellény 4
ROTHBERG-É IAKAB-nál,
Krisztóf-ú. 2. sz.

**Sorsjegy-
ügynököket**
keres elsőrangú
bank-részvénytársaság
Uj, könnyű eladási
módszer. Nagy jövedelem
biztosítást. **Melkétfog-
lalkozásokat is** Ajánla-
tok intézendők.
Főpostadók 21. szám.
BUDAPEST.

Hirdetmény.
Nemzetiföld-öszt. magyar vasúti
köték
(Díjzabási politikai elhatárolás.)
A fenti kötékek forgalomban
1901. évi június 10-16-án érvényes
II. rész, 9. füzet című díjzabá-
sról szóló

